

Pintér István

A Tamás–evangélium

Jézus szellemi hagyatéka



BUDAPEST, 2015

ELŐSZÓ

Az első dolog, ami felmerül az Olvasóban, valószínűleg az, hogy miért rejtettek Jézus szavai. Mert bizony azok, s nemcsak itt, az ún. Tamás-evangéliumban. Igéit minden előfordulási helyen értelmezni kell. Ez nagyon fontos, mert Örömhírét logionjaiban körvonalazza. Egy írásmű tehát csak akkor tekinthető evangéliumnak, ha tartalmaz ilyen mondásokat.

Az isteni ismeretek kútfeje Jézus, s ő ezeket a kinyilatkoztatásokat a logionjaiba rejtette (Tm 110.). Ezeket a kincseket szó szerint meg kell találni... Magától értetődik, hogy kizárólag a lankadatlanul kereső ember találhat (Tm 1.), tehát az a személy, aki hajlandó a szellemi erőfeszítésre.

Vajon miért kell „fáradoznunk”?... (Tm 58.). Azért, hogy tudás birtokába juthassunk. Tudatlanságunkat ugyanis a nem-gondolkodás okozza. Semmi más. Az egyéni és személyre szabott kinyilatkoztatás vételét a rejtett szavak megfejtése teszi lehetővé. Mire kihámozzuk a mondanivalót, addigra kristálytisztává válnak a jézusi közlendők.

Tulajdonképpen a *Keresők Evangéliumát* forgatjuk, ami az Emberfi írásbeli hagyatéka. Ezt a művet nagy valószínűséggel Galileában diktálta le Tamásnak, feltámadása és mennybemenetele között. A 115 logion egy teljes evangéliumot ad ki, melynek van eleje, és van vége. A mondások sorrendje nem esetleges. Ellenkezőleg: igen nagy műgonddal van megkomponálva.

Az teljességgel kizárt, hogy Tamás apostol írásával állunk szemben. Arra könnyű egy tanítványnak visszaemlékezni, hogy mit mondott s mit tett a mestere (így állt össze a kánoni evangéliumok gerince), de a keresztrejtvényszerű pontosságot igénylő rébuszok memorizálása lehetetlen, hisz itt minden szónak, sőt toldaléknak komoly szerepe van. A látszólagos nyelvtani rendellenességek sem véletlenek!

Felmerül a kérdés, hogy másolás közben, a fordítások során, illetve a szerkesztői munka következtében nem torzult-e a szöveg. Nos, a *Szellemi Hagyaték* csak 1946-ban került elő, tehát majd kétezer évet pihent a föld alatt. Az anyag összekötő szövegeket nem tartalmaz, így betoldásokra egyszerűen nincs lehetőség.

A rendelkezésünkre álló magyar fordítások közül a Hubai Péter-féle jelesre vizsgázott. A mérce tudniillik a szöveg megfejthetősége, így maga az eredmény dicséri a munkát. Más magyarázatokban (az értelmező jellegű fordítás miatt) több jézusi terminus is elsikkad. A különböző szövegváltozatok kritikai elemzésére nincs szükség, mert ezt a konklúziót bárki levonhatja, ha összeveti egymással a fellelhető műveket.

A kánoni párhuzamokat mindenképpen *Csia Lajos* tolmácsolásában lapozzuk fel, mert annál hívebb magyar szöveg sohasem fog a rendelkezésünkre állni.* A protestáns fordítások általában véve is, köztudottan, jobbak a katolikusoknál. A jézusi képek és szövegek egyenesen érthetetlenek, ha a „királyság” helyett egy építhető országban gondolkodunk.

A Szellemi Hagyaték 50%-a a kánoni evangéliumokban is megvan. Ezek a párhuzamok azonban nem jelentenek betű szerinti egyezést. Az egyes szövegváltozatoknak persze ugyanaz a mondanivalója, ám sokszor az is csak hasonló, azaz egy kicsit más vagy több... A szenzációt a másik 50% jelenti, vagyis a *sámunkra új* anyagok. Ezek nyilván szerepeltek az apokrifnek minősített evangéliumokban, de azokat a kanonizáció során megsemmisítették.

* Digitális hozzáférhetőség: mek.oszk.hu/08900/08907

A kölcsönös hitelesség igazolásaként utalok arra, hogy a *Keresők Evangéliumának* egyharmad részénél hivatkozni lehet az iszlám hagyományban megőrzött jézusi mondásokra is. Ezek a párhuzamok természetesen jelölve vannak (Isz). A szóban forgó logionok Pikó Gábor Mózes: *Minden Jézusról* című könyvében található, a Zsidókeresztény hagyomány agrafaival együtt. (Paulus Hungarus/Kairosz Kiadó, 2002.*)

A Tamás–evangélium és az iszlám hagyomány hivatalosan „agyon van hallgatva”... Az egyházi szaktekintélyek nem foglalkoznak velük, pedig a jó pásztor hangja egyértelműen felismerhető (Jn 10,4–5). E mellőzöttségnek alapvetően két oka van: egyrészt a megszokottól eltérő messiási alak bontakozik ki, másrészt a Tanító merőben másként – a hívek felfogásával ellentétes módon – viszonyul a világhoz.

Ezért aztán a Szellemi Hagyatéknak igen nagy jelentősége van, hiszen ebből tudhatjuk meg a legbiztosabban, hogy milyen isten– és világképe volt Jézusnak. A kánoni evangéliumok szerzői kívülről szemlélték az eseményeket, s egyáltalán nem voltak tisztában a lényeggel (Zsk 65.). Ma már teljesen világos, hogy a tanítványok csupán naiv tanúi voltak a Nyilvános Működésnek, és abszolút nem értették Mesterüket.

Természetesen az elemző se akarhat mást, mint a Szerző: a cél tehát az, hogy az olvasó felismerésekre jusson. Ehhez elvileg elegendő a párhuzamos helyek felsorolása, és a jézusi terminusok jelentésének megadása. Ezen túlmenően a kereső segítő kérdéseket, illetve megállapításokat is kap. Ha van apokrif szövegváltozat, az is szerepel... Mi több: az éppen terítéken lévő logionnal érintőleges kapcsolatban álló más „tamási” logionok is jelezve vannak.

Az érteni akaró egyén akkor jár el helyesen, ha a 115 logionra 115 napot szán. Ekkor sajátjaként könyvelheti el az igék megfejtését. Szem előtt kell tartani, hogy *sorba rakott feladványokkal van dolgunk*, tehát csak akkor lépünk tovább, ha már biztosan megtehetjük. Sose hagyjunk magunk mögött fehér foltokat, mert a lépcsőzetes előrehaladás közben terminológiai tárházunk állandóan bővülni fog, és a Szerző számít erre (Isz 83/9). Szó szerint meg kell tanulnunk „jézusul”, de ez a nyelvtudás segítségünkre lesz a kánoni evangéliumokban való eligazodásnál is. A Szellemi Hagyaték fénye minden értelmezésbeli homályt eloszlat!

Pintér István

* Digitális hozzáférhetőség: mek.oszk.hu/08000/08019 123 – 134. old.

*„Az igazság nem meztelenül jött a világba,
hanem szimbólumokban és képekben.
Máshogy a világ nem fogja megkapni az igazságot...
Az igazság, mely kezdettől fogva létezik,
el van vetve mindenütt.
Sokan vannak, akik látják, amint elvetik,
de kevesen vannak, akik látják, mikor learatják.”*

Fülöp-*evangélium*

Prológus

Ezek (azok) a rejtett szavak, amelyeket az élő Jézus mondott, és amelyeket Didymos Júdás Tamás írt le. És mondta: „Aki megtalálja e szavak értelmét, nem ízleli meg a halált.”

Az idézőjelbe tett mondatot csak a mű szerzője, azaz Jézus mondhatta. Tamás ugyanis – apostoltársaihoz hasonlóan – nem tudta értelmezni az Emberfi kijelentéseit. Ő csak közli az olvasóval mestere biztatását... A későbbiekben gyakran előkerülő „És mondta” fordulat is arra utal, hogy egy jézusi logion következik.

nem ízleli meg a halált = nem lesz halálfélelme

Tm 1.

Jézus mondta: A kereső ne hagyja abba a keresést, amíg nem talál, és ha talált, megzavarodik, és ha megzavarodott, csodálkozni fog, és királlyá lesz a mindenségben.

Oxyrhynchusi papirus:

...és ha talál, csodálkozni fog, és csodálkozván uralkodni fog, és uralkodván nyugalmat talál.

Mt 7,7; Lk 11,9 (Tm 2., 12., 15., 22., 23., 48., 59., 76., 82., 91., 93., 95., 114.)

kereső = az élet nagy kérdéseiben gondolkodó ember

keresés = a gondolkodási folyamat

találás = a teljes megvilágosodás

zavar = a tudás okozta megmámorosodás (vö. Tm 12.)

csodálkozni fog = a Pneuma létén és működésén (vö. Tm 28.), hogy ez ilyen egyszerű

királyság, uralkodás, nyugalom = a Jézus által megígért lelki- vagy tudatállapot

mindenség = az egész (itteni) világ

1. Kiből válhat „kereső” ?
2. Mit keres az illető ?
3. A találás lehetséges !
4. Mikorra datálható a célba érés ?
5. Hol realizálódik a dolog ?
6. Találhatunk-e, ha felfüggesztjük a keresést ?
7. Mitől zavarodhat meg az ember ?
8. A csodálkozás egyben tanulás is !
9. Mivel kapcsolatban érheti a legnagyobb meglepetés ?
10. Az ember számára a világ az egyetlen valóság.

Tm 2.

Jézus mondta: Ha azt mondják, akik előttetek járnak: „Íme, a királyság az égben van”, akkor a madarak meg fognak előzni titeket az égben. Ha azt mondják nektek, hogy a tengerben van, akkor a halak meg fognak előzni titeket. Ám a királyság bennetek és kívületek van. Ha megismeritek magatokat, akkor megismertettek, és fölismertek, hogy az élő Atyának fiai vagytok. De ha nem ismeritek meg magatokat, akkor szegénységben lesztek, és ti magatok lesztek a szegénységben.

Mt 5,15; 6,22-3; Lk 11,33-6; 17,21; 1Ján 5,19 (Tm 23., 28., 67., 82., 85., 86., 113.)

1. Hogyan ismerheti meg magát az ember ?
2. Mi által és kik előtt „ismertetik meg” ?
3. Ki lehet az élő Atya fia ?
4. Mi a legkézenfekvőbb elnevezés az Atya emberi fiára ?
5. Mi az a „szegénység” ?
6. A királyság *bennünk* lehet !
7. Ha bennünk van (létre jön, vö. Tm 71.), akkor az meg is látszik rajtunk.
8. Az igazi gazdagság a közvetlen istenkapcsolat.
9. A gazdagság a fölismerés következtében áll elő.
10. Ez a gazdagság tehát egy lelki- vagy tudatállapot.

Tm 3.

Jézus mondta: Nem fog habozni a vén az ő napjaiban megkérdezni egy kisgyermeket – egy hétnapos kicsit – az élet helye felől, és élni fog. Sok első lesz utolsóvá, és egyes-egyedül lesznek.

Mt 11,25; 20,16; Mk 10,13–6; 10,31; Lk 10,21; 23,30

(Tm 18., 22., 43., 48., 52.)

vén = kora, származása és vagyoni helyzete alapján mértékadónak számító, formális tekintéllyel rendelkező ember

az ő napjai = az az időszak, amikor valaki ráérez az igazságra

kisgyermek = újjászületett ember, tanítvány (Ez az egyik legfontosabb jézusi kép !)

hétnapos = még körülmetéletlen (átvitt értelemben: nem zsidó)

az Élet helye = a Pneuma, az ember legbelső lényege (vö. Tm 43.), mely a gondolkodó agyban képződik (vö. Tm 71.)

1. Mikor köszöntenek be „azok a napok” ?
2. Miért pont hétnapos a kicsi ?
3. A zsidó kisfiúkat a 8. napon metélik körül.
4. Aki nincs körülmetélve, az nem egy kollektív szövetség hatálya alatt áll...

Tm 4.

Jézus mondta: Ismerd meg, ami színed előtt van, és ami előled elrejtett, nyilvánvalóvá lesz számodra. Ugyanis nincsen semmi, ami el van rejtve, és ne lenne nyilvánvalóvá.

Mt 10,26; Mk 4,22; Lk 8,17; 12,2 (Tm 40., 43., 55., 81., 89., 92.)

1. Mi van a szemünk előtt ?
2. Mi van elrejtve előlünk ?
3. Ki lehet az, aki elrejtette előlünk az igazságot ?
4. Ki és hogyan segít nekünk a felfedezésben ?

Tm 5.

A tanítványok megkérdezték őt, s mondták neki: Akarod, hogy böjtöljünk? És miképpen imádkozzunk és adjunk alamizsnát? És mely ételekre ügyeljünk? Jézus mondta: Ne hazudjatok, és ne tegyétek azt, amit gyűlöltek, mert mindenek nyilvánvalóak az ég előtt. Ugyanis nincsen semmi, ami el van rejtve, és ne lenne nyilvánvalóvá; és nincsen semmi, ami beborított, és leleplezés nélkül fog maradni.

Mt 6,6; 10,26; Isz 109/53,1–3; 114/61 (Tm 13., 26., 90., 105.)

1. Miért ajánlkoztak aszkézis végzésére a tanítványok ?
2. Mi volt a tanítványok szemében az aszkézis ?
3. Jézus szerint az előírt aszkézis és adakozás hazugság.

Tm 6.

Jézus mondta: Boldog az oroszlán, amelyet az ember megeszik, és az oroszlán emberré fog válni; és átkozott az ember, akit az oroszlán megeszik, és az oroszlán emberré fog válni.

Tm 10., 59., 99. (1Móz 1,26–8)

boldog = jó annak, annak igazán jó, igazából jó annak

megeszi = elpusztítja (a bekebelezés, asszimilálás értelmében), vö. Tm 10., 59.

átkozott = nagyon rossz helyzetbe kerül

1. Mit szimbolizál az oroszlán ?
2. Milyen emberi tulajdonságra utal ?
3. Miről nevezetes az oroszlán ?
4. Mit csinál az oroszlán ?
5. Kicsoda az oroszlán ?
6. Hol eszi meg az ember az oroszlánt ? (vö. Tm 99.)
7. A Sátán az oroszlán ?
8. Az oroszlánt meg lehet enni !
9. Az is megehet bennünket.

(A logion vége nem elírás, csak akkor lenne nyilvánvalóan az, ha valódi oroszlán szerepelne benne. Abban esetben vagy az ember asszimilálja az állatot, vagy az állat az embert. Itt azonban egy „emberi állatról” van szó: első esetben az állatot eszi meg magában, másodjára pedig az „állatság” hatalmasodik el rajta.)

Tm 7.

És mondta: Az ember hasonlít egy bölcs halászhoz, aki kivetette a hálóját a tengeren; kihúzta azt a tengerből, és az kis halakkal volt teli. A bölcs halász talált köztük egy nagy, jó halat. Az összes kicsiny halat bevetette a tenger mélyére; zokszó nélkül a nagy halat választotta. Akinek van füle a hallásra, hallja !

Mt 13,47 (Tm 77., 108., 110.)

1. Kicsoda „az ember” ?
2. Mit szimbolizálnak a kis halak ?
3. Mit szimbolizál a nagy, jó hal ?
4. Egy igazi halász a tenger mélyére tudja-e vetni a halakat ?
5. Mit jelent az, hogy „zokszó nélkül” ?
6. A nagy hal nemcsak nagy, hanem „jó” is, tehát a kicsik rosszak !

Tm 8.

Jézus mondta: Íme, kiment a vető, megtöltötte a markát, és vetett. Ám néhány mag az útra esett; jöttek a madarak és fölcsipegették azokat. Mások a sziklára estek, és nem eresztettek gyökeret a földbe, és nem növesztettek kalászt az ég felé. Mások a tövisbokrokba estek, és azok megfojtották a magot, és a féreg fölfalta azokat. És mások a jó földbe estek, és az jó gyümölcsöt növesztett az ég felé; és hozott hatvanszor annyit, és százhuszszor annyit.

Mt 13,3–9; Mk 4,3; Isz 74b/59 (Tm 1., 5., 6., 12., 22., 27., 43., 59., 71., 110.)

a vető = Jézus, a Pneuma-magok elszórója
kiment vetni = megkezdte nyilvános működését
a magok = pneumatikus kezdemények, Élet-csírák
a féreg fölfalta = a Sátán megölte, hullává tette, s aztán megette, bekebelezte, asszimilálta (vö. Tm 6., 59.)

jó föld = a „megművelt”, igénybe vett agy, a felszántott parlag (vö. Tm 110.)
jó gyümölcs = a létrehozott Pneuma, énünk életre nemzése, önmagunk megismerése
az ég = Isten (királysága) mely bennünk van, lehetőségként
az ég felé = a szent Szellem „irányába”, tehát befelé

1. Hol hozza meg a kicsírázott mag a sokszoros termést ?
2. Ki lehet Pneuma-mag vető ?
3. Hol lehet és miért kell vetni ?
4. Mivel lehet vetni?
5. Mi hiúsíthatja meg a munkát, s milyen mértékben ?
6. Van-e jó föld, mennyi és hol ?
7. Lehet és kell vetni !

Tm 9.

Jézus mondta: Tüzet vettem a világra, és lám, őrzöm azt, amíg az ég.

Lk 12,49 (Tm 15., 38., 83., 91., 103.)

1. Miért kell tüzet vetni a világra ?
2. Lehet-e a „tűz” negatív jelentésű ? (A „világ” egyértelműen az !)
3. Miért kell őrizni a tüzet ?
4. A tűz fellángolt !
5. A tűz mára már kialudt.
6. A mi tűzünknek égnie kell !

Tm 10.

Jézus mondta: Ez az ég el fog múlni, és az, ami az égben van, el fog múlni; és a halottak nem élnek, és az élők nem fognak meghalni. Amikor megettétek a halottat, élővé tettétek őt. Ha a világosságban lesztek, mit fogtok tenni? Ama napon, amikor egyek vagytok – váltatok kettővé. Ha pedig kettővé váltatok, mit fogtok tenni?

Mt 13,24–30; Mk 13,31; Fp 109., Isz 57/129; Róm 8,13

(Tm 2., 6., 21., 47., 56., 59., 61., 89., 107., 112.)

Tamás csel.: „A holtat életre keltettem, és az élőt legyőztem.”

Zsk 45.: „A rabszolgának csak szabadság jár, a fiúra azonban atyai örökség is vár. De akik halott dolgokat örökölnek (ilyesmikre ácsingóznak), azok maguk is halottak lesznek. Akik viszont az élőt öröklik, azok mindent örökölnek (a királysághoz a „többi mind” is hozzá adatik, vö. Mt 6,33). Az (országbeli) halottak egyáltalán nem örökölnek (semmi érdemlegeset), hiszen hogy is juthatna igazi értékekhez egy hulla (Tm 59.), egy Pneumát nélkülöző test? De ha a halott örökli az élőt (ha életre nemzi magát), akkor nem fog meghalni (országbeli értelemben), hanem nagyon is Élni fog...”

Hippolyt Ref.: „Ti, akik halott dolgokból ettetek, és azokat élővé tettétek, mit tesztek majd, ha élőket esztek ?”

A bonyolultnak látszó Tm 10. megfejtésekor csak a jézusi terminológia ismerete segíthet bennünket. Jézus ajkán a „holt” mindig ténylegesen halott, s az „élő” mindig igazán él. Ennek tudatában könnyen értelmezhető a *Tamás csel.* mondata: „A holtat életre keltettem, és az élőt legyőztem (sajnos)”.

Vagyis: aki a világ javai után fut, az hatalmat ad maga fölött ezeknek az értéktelen dolgoknak, mondhatni: életet lehel eme vagyontárgyakba. Az ilyen ember viszont megöli magában a Pneumát. A *Zsidókeresztény hagyomány* ezt ki is jelenti. Másképp fogalmazva: ha az oroszlán eszi meg az embert, akkor az állatiság fogja uralni őt... (vö. Tm 6.).

A *Hippolyt Ref.* kérdésére is könnyen megadható a válasz: aki egykor halott dolgokat kergetett, az megvilágosodván nem fog utánuk futni, mert már nem vágyakozik reájuk.

Most pedig gondolkodjunk el a Tm 10–zel kapcsolatos kérdéseken, illetve megállapításokon !

1. Hol van a szóban forgó ég ?
2. Hol fog az elmúlni ?
3. Mi van ebben az égben ?
4. Mi (minden) az, ami el fog múlni ?
5. Minek következtében fog az elmúlni ?
6. Az a halott, aki „nem él” – az nincs !
7. Ha az élők nem fognak meghalni, akkor nincs (is) halál !
8. Isten az élők Istene !

Tm 11.

A tanítványok mondták Jézusnak: Tudjuk, hogy el fogsz menni tőlünk. Ki az, aki nagy lesz fölöttünk? Mondta nekik: Ahonnan jöttetek, és ahová menni fogtok, az Jakab, az igaz, aki miatt az ég és föld keletkezett.

Mt 6,33; 7,13–4; Jn 13,12–20; ApCsel 1,6; 1Móz 18,22–33 (Tm 2., 109.)

Az „igaz”, „igazságos” jelentése:

A magát igaznak tartó személy valóban becsületes és tisztességes *a világ normái szerint*. Erkölcsi–etikai síkon feddhetetlen, így joggal büszke magára. A Törvény alapú (tehát a cselekedeti !) megigazulás útját járja, és abban hisz, hogy áldozathozatalaival kiérdemli az Úr figyelmét. Állandóan az „életszentségén” munkálkodik, mert úgy gondolja, hogy Isten királysága a halál után vár reá. Vallásosságát áthatja a hagyománytisztelet, s az „üdv történetet” folyamatosnak és fejlődőnek tartja. Abban reménykedik, hogy ő eleve kiválasztott személy, és ennek a szerepnek meg is akar felelni. Állandóan összeméri magát az erkölcstelen tömeggel, s igyekszik elkülönülni attól. Rendszerint vallási címeikkel és tudományos fokozatokkal is rendelkezik. Tekintélye van *a világ előtt*, ami legyezgeti a hiúságát (vö. Jn 5,41–7).

Az „igaz” azonban lelke mélyén féli az Istent, mert bírói istenképe van. Ezért az „igazságosok” állandóan az igazsággal (= a vallási törvényekkel, az egyházjoggal) foglalkoznak. Ezen az erkölcsi–etikai síkon akarják felépíteni Isten királyságát, amit tulajdonképpen *másoknak* szánnak. Övék a „szent kísérlet” öröme, s az atyai vállon veregetés. Az ilyen vezető azonban vak, aki a világtalanokat rossz felé vezet. Ez az előljáró *mások hitét* akarja felmutatni a magáé helyett, vagyis „a tömeg hátán” szeretne üdvözülni... Ezt az embert a státusa gátolja meg abban, hogy az országbeli igazságosságot (vö. Mt 6,33) művelje, s az azt értelemszerűen megelőző gondolkodást.

Az „igaz” úgy gondolja, hogy Isten csak a hozzá hasonló erkölcsös emberek miatt nem pusztítja el a világot. Ez a tévhit az ősjúdaizmusból ered (vö. 1Móz 18,22–33), s azóta is úgy vélik, hogy bizonyos létszámú „igaz” tartja a frontot az Úrral (!) szemben. A tömeg számára ez nagyon kényelmes álláspont: majd a szent emberek elboronálják a dolgokat, hiszen azért vannak... Az „igaz” talán méltán, de beképzelt ember, aki ezért aztán országbeli értelemben – halott.

1. Miért biztosak a tanítványok abban, hogy Jézus el fog menni tőlük ?
2. Hova fog elmenni Jézus ?
3. Mit jelent ez a tanítványok számára ?
4. Miért fontos a számukra, hogy legyen vezetőjük ?
5. A tanítványokban „csordaszellem” munkál.
6. Honnan jöttek, s hová mennek a tanítványok ?
7. Ha Jakab „igaz”, akkor milyen ember ?
8. Keletkezhetett-e Jakab miatt az ég és föld ?
9. Ki állítja, hogy az miatta keletkezett ?
10. Jakab egy vallási csoportosuláshoz tartozott.

Tm 12.

Jézus mondta a tanítványainak: Tegyetek összehasonlítást, és mondjátok meg nekem, kire hasonlítok ! Mondta neki Simon Péter: Egy igaz angyalhoz hasonlítasz. Mondta neki Máté: Egy emberhez hasonlítasz, aki értelmes filozófus. Mondta neki Tamás: Óh, mester, egyáltalán nem fogja elviselni a szám azt, hogy kimondjam, kire hasonlítasz. Jézus mondta: Én nem vagyok a mestered, mivel ittál – és megmámorosodtál – a forrásból, amely föltör; én mértem ki azt. És fogta őt, visszavonult vele, és mondott neki három szót. Amikor pedig Tamás a társaihoz ment, megkérdezték őt: Mit mondott neked Jézus? Mondta nekik Tamás: Ha megmondok nektek egyet azokból a szavakból, amiket mondott nekem, köveket fogtok ragadni, rám vetitek azokat, és tűz jön ki a kövekből, s meg fog égetni titeket.

Tamás csel.: Külön vettél engem minden társamtól, és három ígét mondtál nekem, melyektől tűzben égek, és nem tudom azokat másoknak elmondani.

Jn 7,37–8 (Tm 1., 27., 75.)

1. Miért kíváncsi Jézus a tanítványok véleményére ?
2. Láthatott-e már Simon Péter „egy igaz angyalt” ?
3. A mátéi „értelmes filozófus” a jánosi Logossal egyenértékű.
4. Jézus „nagy koponya” volt !
5. Tamás egyértelműen Istenre utalt.
6. Jézus szerint mindenkinek Isten a tanítója (vö. Jn 6,45).
7. A „megmámorosodás” egyenlő a „zavarral” és a „csodálkozással” ? (vö. Tm 1.)
8. A „megmámorosodás” feltétele a Forrásból való ivás ! (vö. Jn 7,37–8)
9. A Forrás magától tör föl, de Jézus segít „csapra verni”.
10. Miért jött tűzbe Tamás azoktól a szavaktól ?
11. Miért nem tudta azokat másoknak elmondani ?
12. Miért kövezték volna meg őt a társai ?
13. Mikor nyúl egy zsidó kövekért ?
14. Mi az, ami „megégeti” az embert ?
15. Tamás az igazságot mondta volna ki !

Tm 13.

Jézus mondta nekik: Ha böjtöltök, bünt nemzetek magatoknak, és ha imádkoztok, megítéltettek, és ha alamizsnát adtok, rosszat tesztek lelketeknek. És ha bejártok minden földet, és vándoroltok a vidéken, ha befogadnak titeket, azt, amit elétek adnak, egyétek meg ! – A köztük lévő betegeket gyógyítsátok ! – Mert nem az tesz titeket tisztátalanná, ami szájatokon bemegy, hanem ami kijön a szájatokon, az az, ami tisztátalanná tesz titekeket.

Mt 6,1–18; 15,11; Mk 7,15; Lk 7,33–5; 10,9; Isz 109/53; 114/61 (Tm 5., 26., 105.)

1. Mikor lehet bűn az aszkézis és a jótékonykodás ?
2. Mikor fogunk „minden földet bejárva” vándorolni ?
3. Miért fognak befogadni bennünket ?
4. Miért utasíthatnak el ?
5. Ami kijön, az a hazugság.

Tm 14.

Jézus mondta: Ha látjátok azt, aki nem asszonytól született, vessétek magatokat arcotokra, s imádjátok őt ! Ő a ti Atyátok !

Mt 5,8; Jn 5,37b; Isz 41/57,3; Fp 109., 2Kor 4,18 (Tm 45., 61., 79., 84., 89.)

látni = megérteni, felismerni, felfogni

1. Az ember képes az ilyen jellegű látásra.
2. Jól csak a szívével lát az ember !
3. Ezt a képességünket használnunk kell !
4. Ha használjuk, akkor az Atya látható és hallható lesz.
5. Kizárólagosan az Atyát kell imádnunk, teljes szívünkkel, minden erőnkkel és szellemi képességeink maradéktalan bedobásával (vö. Mk 12,30).

Tm 15.

Jézus mondta: Talán azt gondolják az emberek, hogy azért jöttem, hogy békét vessek a világra, és nem tudják, hogy azért jöttem, hogy meghasonlásokat vessek a földre, tüzet, kardot, háborúságot. Mert öten lesznek egy házban, három lesz kettő ellen, és kettő lesz három ellen, az apa a fiú ellen, és a fiú az apa ellen, és meg fognak állni, midőn egyedül lesznek.

Mt 10,34; Lk 12,49; Jn 7,7 (Tm 9., 22., 29., 83.)

az emberek = valamely egyház hívei, a mások által vezetett „nyáj”

jöttem = léptem fel, vállaltam a nyilvános működést

béke = a földi nyugalom és megbiztosítottság hamis érzete, a látszólagos harmónia, a felszíni csend

tűz, kard, háborúság = lángoló vita, szenvedélyes eszmecsere (vö. Jn 6,52)

meg fognak állni,

midőn egyedül lesznek = kivetetten bár, de magabiztosan, Jézus (tehát a tudás) békéjével, az Atya erejével-lelkületével

egyedül = osztatlan, homogén lélekkel (vö. Tm 22., 29., 48., 60., 61., 76., 107.)

1. Miből gondolhatják azt az emberek, hogy Jézus békét hozott ?
2. Miért akar Jézus konfrontációkat ?
3. Az ember csak akkor áll meg a saját (teológiai) lábán, ha „egyedül” marad !

Tm 16.

Jézus mondta: Azt adom majd nektek, amit szem nem látott, és amit fül nem hallott, és kéz nem érintett, és az emberi szívbe nem ment be.

Izajás 64,3; Jer 3,16

1. Mikor adja ezt nekünk Jézus ?
2. Hogyan adhatja ?
3. Hol adhatja ?
4. Jézus olyasmit kínál, amit a világ és az egyház nem tud biztosítani.
5. Az egyház becsapja a hiveit !
6. A világból hiányzik valami.
7. Ez a valami Jézusban mutatkozott meg.

Tm 17.

A tanítványok mondták Jézusnak: Mondd meg nekünk, miképpen lesz a mi végünk ! Jézus mondta: Hát fölfedeztétok a kezdetet, hogy a véget fogjátok keresni? Ahol a kezdet van, ott lesz a vég. Boldog, aki meg fog állni a kezdetben, és ismerni fogja a véget, és nem ízleli meg a halált.

boldog = jó annak, annak igazán jó, igazából jó annak
nem ízleli meg a halált = nem lesz halálfélelme

1. A tanítványok úgy gondolták, hogy Jézus tisztában van mindennel.
2. Ezt jól gondolták.
3. Jézus szerint problémájukat a helyes istenkép fogja megoldani.
4. Akinek helyes istenképe van, az abból mindent levezethet.
5. Mindenekelőtt a helyes istenképhez kell eljutnunk !
6. Hogy hívják azt, aki „megáll a kezdetben” ?
7. Ez az illető mindent tudni fog, a jövőt is beleértve (Jn 13,36–8).
8. Jézus részletekbe menően ismerte a saját „végét” (Mt 20,17–9).

Tm 18.

Jézus mondta: Boldog, aki azelőtt lett, amikor még nem volt. Ha tanítványaimmá lesztek, és hallgattok a szavaimra, ezek a kövek fognak szolgálni nektek. Ugyanis van öt fátok a paradicsomban. Nyáron, télen nem mozdulnak, leveleik nem hullanak le. Aki meg fogja ismerni azokat, nem ízleli meg a halált.

Fülöp-evangélium:

Boldog, aki már létrejötté előtt létezett. Mert a létező jött létre és fog létezni.

Barnabás levele:

Egy folyóból szépséges fák emelkedtek ki. Aki eszik gyümölcsükből, örökké élni fog.

János-evangélium:

Kezdetben már volt az Ige, az Ige Isten felé fordult és Isten volt az Ige. Ő kezdetben az Isten felé fordulva volt (Jn 1,1-2).

Bizony, bizony azt mondom nektek: Mielőtt Ábrahám lett, én öröktől fogva vagyok (Jn 8,58).

Jelenések könyve:

Azután megmutatta nekem az élet vizének fénylő folyamát... a folyamon innen és túl az élet ligete van, mely tizenkétszer terem gyümölcsöt, havonként adja meg gyümölcsét (Jel 22,1-2).

Mt 6,19-21; Lk 12,33-4 + Mt 3,9b; Lk 3,8c; Lk 19,40 + Jel 22,3-5

Isz 32/124 (Tm 7., 10., 48., 55., 77., 81., 85., 106., 107., 108.)

boldog = jó annak, annak igazán jó, igazából jó annak

hallgattok a szavaimra = felfogjátok őket és annak értelmében cselekszettek
(vö. Mt 7,21; Lk 6,46)

tanítvány = csak az, aki meg is teszi azt, amit Jézus mond

ezek a kövek = az egész környezet, magyarul: minden

szolgálni fog nektek = hasznokra lesznek

fák = az élet ligete

öt fa = ugyanaz: egy terület, melyen elfér minden (az öt a tökéletesség száma), egy kicsi, de örök liget. (Jn 14,2: „Atyám házában sok lakás van...”)

paradicsom = Isten igazi Világa, a Mennysország

megismerni = rájönni, felfogni

nem ízleli meg a halált = nem lesz halálfélelme

folyó = az élet vizének szimbóluma (folyamatos, soha el-nem-apadó áramlás)

szépséges fák = az élet fái

a fák gyümölcse = valami élő dolog (vö. Tm 10.), melynek fogyasztása Életet eredményez

az Ige = Jézus

1. Hol mondta el Jézus ezt a (Tm 18.) logiont ?
2. Hogyan tudnak „a kövek” szolgálni nekünk ?
3. Mit nem lehet csinálni azokkal a fákkal, melyek mozdíthatatlanok ?
4. Milyenek azok a fák, melyeknek nem hullanak le a leveleik ?
5. Mi nem történhet azokkal a fákkal, melyek egy folyóból emelkednek ki ?
6. Aki élőt eszik – az élni fog ! (vö. Tm 10.)
7. Ki volt az, aki már azelőtt lett, mielőtt még nem volt ? (Jn 17,5)
8. Hogyan lehetséges ez ?
9. Ki az egyetlen (igazi) létező ?
10. Mi az ember igazi lényege ?

A bonyolultnak látszó logion megfelelője megvan a Hegyi beszédben is !

Tm 19.

A tanítványok mondták Jézusnak: Mondd meg nekünk, hogy mihez hasonlít a mennyek királysága ! Mondta nekik: Egy mustármaghoz hasonlít, amely kisebb minden magnál. Ha pedig olyan földre esik, amit megműveltek, nagy ágat hoz, s az ég madarainak ernyőjévé válik.

Mk 4,30–2; Isz 74a/89; 156/110,3–4 (Tm 89., 97., 98., 110.)

megművelt föld = a szellemi munkára fogott agy

nagy ágat hoz = könnyen és gyorsan felfogja a dolgokat

az ég madarai = természetesen az angyalok

Tm 20.

Mária mondta Jézusnak: Kire hasonlítanak tanítványaid? Ő mondta: Kisgyermekre hasonlítanak, akik egy olyan földön tartózkodnak, amely nem az övék. Amikor a föld urai jönnek, azt fogják mondani: Hagyjátok el a földünket ! Ők (a gyerekek) levetköznek előttük, hogy a föld urai meghagyják azt nekik, s adják a földjüket nekik. Ezért azt mondom: Ha tudja a házigazda, hogy úton van a tolvaj, örködni fog, amíg nem jön, s nem fogja hagyni, hogy beásson a házába (a királyságánál), hogy elvigye a gazda edényeit. Ti pedig őrizkedjétek a világtól ! Övezzétek föl magatokat ágyékoknál nagy erővel, hogy a rablók ne találjanak hozzátok vezető utat ! Mert a szükségeset, amit vártok, meg fogjátok találni. Bárcsak lenne köztetek egy értelmes ember ! Amikor a gyümölcs megérett, sietve jött sarlójával a kezében; learatta azt. Akinek van füle a hallásra, hallja !

Mt 24,43; Mk 4,26–9; Lk 12,35–9; Jn 4,31–8; Isz 156/110,7; 1Tessz 5,1–6

(Tm 36., 104., 115.)

a föld = a megművelhető emberi agy (vö. Tm 110., Mt 13,44)

kisgyerek = tanításra, nevelésre szoruló személy, aki még keveset tud, de már úgy viselkedik (néha, felháborító módon), mint egy felnőtt

a föld urai = az angyalok, akiknek módjukban áll teret adni (vö. Lk 16,9–12) vagy elvenni (Tm 68.), természetesen intuitív módon

levetköznek előttük = inkább újjászületnek (vö. Tm 21., 36.)

a gazda edényei = feltétlenül szükséges használati tárgyai, melyek hozzá tartoznak az élethez (Egy ilyen „edény” akkoriban 5–6 báth vizet, olajat vagy bort tartalmazott, tehát kb. 120 liter folyadékot. Ezdrás pl. 100 báth olajat és 100 báth bort kapott (Ezd 7,22). Ha tehát a tolvaj *elviszi a gazda edényeit*, akkor az olyan, mintha a végrehajtó a padlást és a pincét is „kisöpörné” !

övezzétek föl magatokat ágyékoknál = felejtsetek már el a férfi felsőbbrendűséget !

a szükséges, amit vártok = a királyság (vö. Lk 10,42)

értelmes ember = aki gondolkodik

a megérett gyümölcs = a létrehozott Pneuma

learatta azt = istengyermekké vált

1. Ez egy kifakadás.
2. A kifakadás jogos, mert Jézus igazat ad Máriának.
3. Vajon mi lehet a kifakadás oka ? (vö. Tm 115.)
4. A tanítványok nem a mesterükre hasonlítanak.
5. Vajon milyen szempontból ?
6. A házigazda tudhatja, hogy *honnán* fenyegeti a veszély.
7. Az örködések (a védekezés) lehetséges.
8. A „ház” maga az ember, az ember lelke.
9. A királyság van veszélyben !

10. Az „edények” nélkül nincs Élet.
11. Ha a felövezést nem „nagy erővel” hajtjuk végre, akkor a rablók (az Életre törők) utat fognak találni hozzánk.
12. Egy a szükséges: a királyság (vö. Mt 6,33; Lk 10,42).
13. Aki azt keresi, az meg is fogja azt találni.
14. A keresés és a találás gondolati síkon történik.
15. A „gyümölcs” gyorsan, könnyen (vö. Tm 19.) és szinte észrevétlenül (vö. Tm 98.) megéri.
16. Nekünk csak le kell aratni azt, amit Jézus elvetett (vö. Jn 4,35–8).

Tm 21.

Jézus kisgyerekeket látott, akik szoptak. Azt mondta tanítványainak: Ezek a kicsinyek, akik szopnak, azokhoz hasonlatosak, akik bemennek a királyságba. Mondták neki: Ha mi kicsinyek vagyunk, be fogunk menni a királyságba? Jézus mondta nekik: Ha a kettőt egyé teszitek, és ha a belsőt olyanná teszitek, mint a külső, és a külsőt mint a belső, és a felsőt mint az alsó, és hogy a férfit és a nőt az egyes–egyetlenné fogjátok tenni, hogy a férfi ne legyen férfi, sem a nő nő; ha szemeket szem helyébe teszitek, és ha kezet kéz helyébe, és lábat láb helyébe, és képet kép helyébe, akkor fogtok bemenni a királyságba.

Fülöp–evangélium:

Azért jöttem, hogy az alsót olyanná tegyem, mint a felső, és a külsőt mint a belső, és itt egyesítem őket ösképük szerint.

Alexandriai Kelemen leveléből:

Ha a szégyen öltözékét lábbal tapossátok, és ha a kettő egy lesz, és a férfi a nővel összekapcsolódva már sem férfias, sem nőies nem lesz.

Mt 18,13; Mk 9,43–7 (Tm 3., 36., 61., 90., 107.)

csecsszopók = az újjászületés szimbólumai (általában: „kicsinyek”, pl. Tm 3.)

a kettő egyé tevése = a hústest és a lélek összhangja (vö. Tm 47.)

a belsőt olyanná,

mint a külső = szavaink és tetteink összehangolása, lelkiéletünk és viselkedésünk egysége, a teljes homogenitás (vö. Tm 61., 90.)

a férfi és a női (mivolt)

egyes–egyetlenné tevése = a teljes egyenjogúság és egyenértékűség vállalása és megvalósítása

szemeket szem helyébe stb. = mindent a helyére tenni (az agyunkban)

képet kép helyébe = helyes isten- és világképre jutni, gondolkodás által

a szégyen öltözékét lábbal taposni = újjászületni (vö. Tm 36.)

Tm 22.

Jézus mondta: Kiválasztalak titeket, egyet ezerből, és kettőt tízezerből, és meg fognak állni, midőn egyes–egyedül lesznek.

Mt 22,14; 7,24–7 (Tm 3., 18., 21., 29., 48., 61., 76.)

egyes–egyedül = osztatlan (homogén) lelkiélettel és (ebből fakadóan) önállóan

Tm 23.

A tanítványai mondták: Mutasd meg nekünk a helyet, ahol vagy ! Mivel szükség nekünk, hogy kutassunk utána. Mondta nekik: Akinek van füle, hallja ! Fény van egy fénylény belsejében, és megvilágítja az egész világot. Ha nem világítaná meg, sötétség lenne.

Mt 6,22-3; Lk 11,35-6; Jn 1,4-5; 14,3b; 17,24; Isz 153/160; 2Kor 4,6

(Tm 32., 49., 61.)

a hely = a királyi lelki- vagy tudatállapot

fény = szellemi világosság, megvilágosodottság

fénylény = megvilágosodott személy

fül = ama belső fül, lelki szem, vagy szív

1. A világ sötét.
2. Jézus az egyetlen, aki világít.
3. Azt a „helyet” nem lehet megmutatni, csak megérettetni.

Tm 24.

Jézus mondta: Szeresd testvéredet, mint saját lelkedet, ügyelj rá, mint szemed pupilájára !

Mk 12,31; Jn 15,9-17; Fülöp-evang. [Lásd a Tm 88. után.] (Tm 22.)

1. A „testvér” ugyanaz, mint a felebarát ?

Tm 25.

Jézus mondta: A szálkát, ami testvérednek a szemében van, meglátod, a gerendát pedig, ami a te szemedben van, nem látod meg. Amikor kiveszed a gerendát a szemedből, akkor fogod látni kivenni a szálkát testvérednek a szeméből.

Mt 7,3-5; Lk 6,41-2; Isz 33/7 (Tm 24., 56.)

Tm 26.

Jézus mondta: Ha nem böjtöltök a világgal, nem találjátok meg a királyságot. Ha nem teszitek a szombatot szombattá, nem látjátok meg az Atyát.

Isz 32/124; 55a/55; 103/194,1; 139/41; 156/110; 1Ján 2,15-6

(Tm 5., 13., 14., 27., 105.)

a világ = mindaz, ami a világban van, minden, amit nyújtani tud

a szombat = Isten ünnepe, a Vele való foglalkozás napja

láttni = érteni, felfogni

1. A szombatnapi elmélkedés csak a minimum !

Tm 27.

Jézus mondta: A világ közepén álltam, és testben jelenttem ki magam nekik. Mindnyájukat részegen találtam, nem leltem köztük senki szomjúhozót, és fáj a lelkem az emberek fiai miatt, hogy vakok szívükben, és nem látnak. Hiszen üresen jöttek a világra, és arra törekednek, hogy ismét üresen menjenek ki a világból. Ám most részegek. Amikor borukat eltávoztatják, akkor fognak megtérni.

Mt 6,22–3; Jn 7,37; Isz 103/194,1; 109/53,6–10; 155/50 (Tm 26., 59., 71., 75.)

a világ = csak „test” (vö. Tm 81.), Pneuma nélküli „hulla” (vö. Tm 55.)

testben = az emberek nyelvén, a világ kifejezéseivel

részeg = beszámíthatatlan, kezelhetetlen, taníthatatlan

nem szomjúhozó = nem kereső

fáj a lelkem = a Pneumám, a legbelső lényegem, a szívem

az emberek fiai = a csak asszonytól születettek (vö. Tm 45.), a Pneumát nélkülözők

vakok a szívükben = értetlenek, nem képesek felfogni a Dolgokat

nem látnak = nem veszik észre a nyilvánvalót sem

üresen jött a világra = Pneuma nélkül (értelmi képességek hiányában)

üresen megy ki belőle = Pneuma nélkül (igazi ismeretek hiányában)

megtérés = totális szemléletváltozás, melynek tárgya az isten-, világ- és emberkép

1. Mitől részegek az emberek fiai ?
2. Miért nem szomjúhoznak ?
3. Aki a „szívében vak”, az nem képes megérteni semmit (vö. Mt 6,22–3).
4. Nekünk arra kell törekednünk, hogy ne üresen menjünk ki a világból.
5. A „részség” kizárja a gondolkodást, így a más felismerésre térés lehetőségét is !
6. Ki és mikor távoztatja el a „bort” ?
7. A bor eltávoztatása megtérést eredményezhet.
8. Pneuma-mag minden homo sapiensben van, de az csak akkor fejtheti ki a hatását, ha életre nemzik (vö. Tm 71.).

Tm 28.

Jézus mondta: Ha a hústest a szellemért lett, ez csoda. Ám ha a szellem lett a testért, ez a csodák csodája. Én azonban azon csodálkozom: Hogyan vett ilyen nagy gazdagság lakozást ebben a szegénységben ?

Jn 6,63; Fp 101., 104. (Tm 1., 2., 27., 67., 71., 86., 110., 113.)

hústest = a sarx, tehát csak hús és vér

szellem = a psziché, a lélek

nagy gazdagság = a Pneuma megjelenése és működése a pszichoszomatikus egységben, az emberben

szegénység = a Pneumát nélkülöző emberi test (vö. Tm 2.)

1. Mi a „csoda” ? (Válaszolok: a képtelenség.)
2. Mi a „csodák csodája” ? (A még nagyobb képtelenség.)
3. Mikor csodálkozik az ember ? (Ha kénytelen-kelletlen el kell fogadnia egy tényt.)

Tm 29.

Jézus mondta: Ahol három isten van, istenek azok. Ahol kettő vagy egy van, én velem vagyok.

P. Oxy.:

Ahol hárman vannak, azok istentelenek. De bárhol van valaki egyedül, én mondom, hogy azzal én magam vagyok együtt. Emelj föl egy követ, és ott találsz engem. Hasíts el egy fát, és én ott vagyok.

Tm 1., 2., 22., 26., 32., 47., 48., 57., 58., 60., 61., 76., 78., 91., 109.

1. Hol vannak (lehetnek) azok az istenek ?
2. Hol van az emberben az „isteni szféra” ?
3. Mitől „isten” valaki ?
4. Mit csinál egy isten ?
5. Miért (minek következtében) válik valaki istenné valaki számára ?
6. Miért pont három istenről beszél Jézus ?
7. A kettő vagy egy miért előnyösebb háromnál ?
8. Kivel van Jézus ? (Válaszolok: egy konkrét személlyel.)
9. Mit csinál az, aki követ emel fel, ill. fát hasít el ?

Tm 30.

Jézus mondta: Nem kiváló egy próféta sem a falujában. Egy orvos sem tudja meggyógyítani azokat, akik ismerik őt.

Mt 13,57; Mk 6,4; Lk 4,23; 13,33; Jn 4,44; Isz 171/213

a próféta = Isten küldötte

az orvos = Jézus

1. Jézus Isten küldötte, ezért tud gyógyítani.
2. A próféta attól még próféta, hogy nyilvántartott lakos egy országban.
3. Jézus annak ellenére Isten küldötte, hogy sokan ismerik őt és a múltját. (Jn 7,28–9).
4. Egy praktizáló orvosdoktor ismertsége ellenére is tud gyógyítani, sőt, hírneve csak segíti ebben !

A logion első része egy közmondás (Lk 4,24), melynek igaz a tartalma. Jézus ezt egy képtelen állítással toldja meg, hogy megfejtendő legyen a mondanivalója... Ő azért tud gyógyítani, mert Isten Fia. Az istenfiúságnak viszont nem kritériuma az ismeretlenség.

Tm 31.

Jézus mondta: Egy erődített város, amit magas hegyre építettek, nem eshet el, sem nem rejtőzhet el.

Mt 5,14

egy erődített város = Istennek egy emberi fia. (A sima „ház” Jézus ajkán magát az embert jelenti. Egy Emberfi hozzá képest egy „erődített város”.)
magas hegyre építették = mindenki által jól látható helyre, a nyilvánosság szeme elé

Tm 32.

Jézus mondta: Amit hallani fogsz a füleddel (a másik füllel), hirdesd azt tetőitekről ! Hisz senki sem gyűjt lámpást, s teszi azt véka alá, sem nem teszi azt rejtett helyre, hanem gyertyatartóba teszi azt, hogy mindenki, aki bemegy és kijön, lássa annak a fényét.

Mt 5,14–6; 10,27; Lk 11,33 (Tm 1., 2., 16., 23., 29., 78., 84., 91., 109.)

a fül = a belső „hallókészülék”

amit hallhat az ember, s amit hirdetni kell = a kapott kinyilatkoztatások

1. Mikor és mit lehet hallani ?
2. Miért kell hirdetni azt ?

Tm 33.

Jézus mondta: Ha vak vezet vakot, mindketten gödörbe esnek.

Mt 7,13–4; 15,14; Lk 6,39; Jn 9,39–41; Isz 80/50,1; 108/197
(Tm 2., 38., 55., 103.)

vak I. = a vallási vezetők, a hivatalos és hivatásos mértékadók

vak II. = a hívek

a gödör = a sírgödör, a gyehenna, tkp. evilág

1. Hogyan vezethet valakit egy vak ?
2. Hogyan bizhatja rá magát egy vak egy másik vakra ?
3. Ez a logion nem egy evidenciát mond ki !
4. A „gyehennát” hullák (= Pneuma nélküli testek) népesítik be !
5. A hivatalos mértékadók félrevezetik a népet.
6. Mi az, amiben hazudnak?

Tm 34.

Jézus mondta: Lehetetlen, hogy valaki behatoljon az erős házába, erőszakkal bevegye azt, hacsak nem kötözte meg annak kezeit. Akkor fölforgatja az ő házát.

Mt 9,32–4; 12,22–36; Mk 3,20–35; Lk 11,14–23 (Tm 43., 86., 99.)

a ház = az ember lelke, legbenső valója, az éne, a személyisége

az Erős = a Sátán

az Erős háza = a Sátán által megszállt ember

1. Ki az a (mindmáig egyetlen) személy, aki megkötözte az Erős kezeit ?
2. Aki ezt (hozzá hasonló módon) nem teszi, az lehetetlenre vállalkozik.
3. A Sátán által megszállt emberi lelket föl lehet forgatni (= rendbe lehet tenni).
4. Mi is megkötözhetjük az Erős kezeit !

Tm 35.

Jézus mondta: Ne aggodalmaskodjatok reggeltől estig, és estebédétől reggelig, hogy mit vegyetek magatokra.

P. Oxy.:

Ne aggodalmaskodjatok, milyen ételt fogtok enni, vagy mit fogtok fölvenni. Ti sokkal jobbak vagytok, mint a liliomok, melyek nem szőnek és nem fonnak. És ami titeket illet, mit fogtok viselni, ha nem lesz ruhátok? Ki adhat hozzá (valamit) természetekhez ? Az, aki ruhát ad majd nektek.

Mt 6,25–34; Lk 12,22–34; Isz 47/36,2; 99a/125; 99b/60; 132/113 (Tm 79.)

aggodalmaskodás = a félelem és remény közti lebegés (vö. Lk 12,29)

reggeltől estig és estebédétől reggelig = mindig, szüntelenül, állandóan, folyton–folyvást

1. Kikhez szól ez a logion ?
2. Kik azok, akik sokkal többek (lehetnek), mint a liliomok ?
3. Kinek a szemében lesznek többek ?
4. Milyen ember az, akinek mindig azon jár az esze, hogy mit vegyen magára ?
5. Fontos-e az, hogy nézünk ki, milyen benyomást keltünk a külsőnk alapján ?
6. Miért nem szabad/kell a külsőnk miatt aggodalmaskodni ?
7. Mire utal mindaz, amit magunkra aggatunk ?
8. Kinek fontos az, hogy mi van rajta ?
9. Az ilyen ember ki előtt akar parádézni ?
10. Nők is istengyermekké válhatnak ! (vö. Tm 115.)

Tm 36.

A tanítványai mondták: Mikor jelented ki magad nekünk? És mikor látunk meg téged? Jézus mondta: Ha levetkőzítetek szemérmeket, és veszítetek ruháitokat, lábaitok elé teszitek azokat, mint kicsiny kisgyerekek, s rátiportok azokra, akkor fogjátok meglátni az Élő fiát, és nem fogtok félni.

Jn 6,40; 14,18–20; Isz 153/160; 1Tessz 5,1–6 (Tm 20., 21., 42., 92.)

láttni = érteni

kicsiny kisgyerekek = újjászületett ember

az Élő fia = Jézus

1. Hogyan „jelenthetné ki” magát Jézus ?
2. Hol tehetné meg ezt ?
3. Miképpen lehetne meglátni őt ?
4. Jézust fel lehet ismerni !

Tm 37.

Jézus mondta: Sokszor kívántátok ezeket a szavakat hallani, amiket nektek mondok, és nincs számotokra másvalaki, akitől hallanátok ezeket. Lesznek majd napok, s kerestek engem, s nem fogtok megtalálni.

Mt 13,16–7; Lk 10,23–4; Jn 7,33–6; 16,16–9 (Tm 44., 91., 93.)

1. Miért esnek jól az emberi fülnek Jézus szavai ?
2. Ezeket a szavakat csak Jézus tudja kimondani.
3. Miért csak ő képes rá ?
4. Más is képes lehet erre ?
5. Aki (gondolkodás útján) keres, az *talál* is (vö. Tm 95.), tehát itt kizárólag fizikai keresésről lehet szó.
6. Jönnek olyan idők, amikor Jézust fizikailag nem lehet majd elérni.
7. Jézus szellemi síkon mindig és minden *kereső* számára elérhető marad.

Tm 38.

Jézus mondta: A farizeusok és az írástudók kapták meg az ismeret kulcsait. Elrejtették azokat: sem ők nem mentek be, sem a bemenni akarókat nem engedték be. Ti pedig legyetek eszesek, mint a kígyók, és egyszerűek, mint a galambok.

Mt 5,20; 10,16; 23,9; 23,13; Lk 10,3; 11,52; Isz 80/5,1; 108/197; Zsk 114.

(Tm 1., 2., 22., 32., 33., 57., 58., 91., 103.)

az ismeret kulcsai = a gondolkodáshoz szükséges feltételek

elrejtették azokat = nem használják, nem élnek vele

„be” = ahová az ismeret kulcsai juttatják az embert

1. Ktől kapták meg a farizeusok és az írástudók az ismeret kulcsait ?
2. Miért ők kapták meg, s miért nem mások ?
3. Miért rejtették el az ismeret kulcsait ?
4. A hivatalos mértékadók felhatalmazása „emberektől van” !

Tm 39.

Jézus mondta: Egy szőlőtövet ültettek az Atyától távol, és mivel az nem erősödik meg, kitépetik gyökerestül, s el fog pusztulni.

Mt 7,13–4; 15,13; Jn 15,1–8; Isz 109/53 (Tm 38., 40., 71., 72.)

a szőlőtő = gyümölcsözésre képes dugvány

az Atyától távol = az emberen kívülre

1. Kik ültették azt a szőlőtövet ?
2. Miért ültették azt az Atyától távol ?
3. Ki bábáskodott még ott, az ültetésnél ?
4. Miért nem erősödik meg az a szőlőtő ?
5. Miért fog elpusztulni ?
6. Ki lesz az, aki kitépi ?
7. Hol fogja azt kitépni ?
8. Mikor fogja azt kitépni ?

Tm 43.

Jézus mondta: Aki az Atyát káromolja, megbocsáttatik neki, és aki a Fiút káromolja, megbocsáttatik neki, aki azonban a szent Lelket káromolja, nem fog megbocsáttatni neki, sem a földön, sem az égen.

Mt 12,31; Mk 3,28; Lk 12,10; Jn 4,23; Isz 86/166

(Tm 1., 2., 8., 34., 36., 42., 44.)

1. Mi az a „káromlás” ?
2. Ki az, aki káromol ?
3. Miért káromol ?
4. Hogyan káromolhat (egyáltalán) ?
5. Az Atyát lehet káromolni. (Ez nincs megakadályozva.)
6. Az Atya káromlása meg lesz bocsátva.
7. Ki fogja azt megbocsátani ?
8. Hol fogja megbocsátani ?
9. Mikor fog megbocsátani ?
10. Milyen feltételek mellett fog megbocsátani ?
11. Miért bocsáttatik meg az illetőnek a káromlás ?
12. Kicsoda a szent Lélek vagy szent Szellem ?
13. Miért nem fog az ő káromlása megbocsáttatni ?
14. Hol nem fog ez megtörténni ?
15. Mi lesz ennek a következménye ?

a káromlás = valami/valaki ellen szólás, rossz színben való feltüntetés, gúnyolás

aki káromol = jelen esetben a hivatalos mértékadók

a káromlás oka = nem ismerik fel Jézusban Isten fiát

a fel-nem-ismerés oka = a tudatlanság, mely az eltompult szív (agy) következménye

a káromlás megbocsátásának oka = mert az tudatlanság/tévedés következménye

a megbocsátó személy = mindig az érintett

a megbocsátás helye = az érintett személy ott fog megbocsátani, ahol éppen van

a megbocsátás ideje = az az időpont, mikor az illető rájön a tévedéseire

a megbocsátás feltételei = a józan ész használata

a megbocsátás oka = a káromlás tudatlanság, s nem gonoszság következménye

Jézus szellemi hagyatéka – a Tamás–evangélium – tudatosan megszerkesztett mű. A logionok sorrendje nem esetleges, ez itt is kiderül... Erre a Tm 43. szomszédai a bizonyítékok: a Tm 42. és 44. is logikai kapcsolatban áll a vizsgált igével ! Magát a mondást a Tm 34. mögötti események váltották ki, ezért az előrébb is áll.

Aki még ezek után is kételkedne a jézusi szerkesztés tudatosságában, az lapozza fel a Máté–evangéliumot: ott mind a négy „tamási” logion *szoros egymásutánban* sorakozik fel. Mt 12,22–30 = Tm 34., Mt 12,31–2 = Tm 43., Mt 12,33–34a = Tm 42., Mt 12,34b–5 = Tm 44.

Az ember lelke az agyában van, erre egyértelműen utal a jézusi terminológia is: a „másik fül”, a „szem”, a „szív”, az mindig az *értő érzékszerv*, ami csalhatatlan, hisz eszünket az Atya plántálta belénk (vö. Tm 39.).

A János–evangélium is segít: az Atyát csak „szellemben és igazságban” lehet és kell imádni, és ő is kizárólag ilyen imádókat keres, akik értelem vezérelte jócselekedete-
ket visznek végbe. Ezeket pedig nem (szent) helyhez és (szent) időhöz kötötte, hanem spontán természetességgel, belülről fakadóan (irgalomból, nem áldozathozatalként gyakorolva) kell megcselekedni.

Tm 44.

Jézus mondta: Nem szüretelnek szőlőt túskebozótról, sem nem szednek fügét tevetővisről – ezek nem adnak gyümölcsöt. És egy jó ember jót hoz ki a kincseskamrájából. Egy rossz ember gonoszakat hoz ki rohadt kincseskamrájából, amely a szívében van, és gonoszakat szól, hiszen a szív fölőslégéből hozza elő a gonoszokat.

Mt 7,16; 12,33–4; Lk 6,44–5; Isz 110a/216,6 (Tm 34., 42.)

Tm 45.

Jézus mondta: Ádámtól Bemerítő Jánosig az asszonyoktól születettek között nincs kiemelkedőbb, mint Bemerítő János, ezért a szemei nem fognak megtörni. Én pedig azt mondtam: aki közületek kicsiny lesz, megismeri a királyságot, és fölül fog emelkedni Jánoson.

Mt 11,11; Lk 7,28; Jn 3,3–7 (Tm 14., 79., 86.)

asszonytól született = nem született újjá (vízből és szellemből)

szemei nem fognak megtörni = dicsfénye nem múlik el soha, örökké élni fog
az emléke

kicsiny lesz = újjászületik

1. Mi a közös Ádámban és Jánosban ?
2. János mitől olyan kiemelkedő ?
3. Mi a fontosabb: az emberektől kapható dicsőség, vagy a királyság megismerése ?

Tm 46.

Jézus mondta: Lehetetlen, hogy egy ember két lóra üljön, két ijat feszítsen ki, és lehetetlen, hogy egy szolga két urat szolgáljon. Vagy tisztelni fogja az egyiket, és megcsúfolja a másikat, vagy [...] Nem iszik az ember óbort, és nem kíván rögtön új bort inni; és nem öntenek új bort régi tömlőbe, hogy ne feszítenék szét azt, és nem öntenek óbort új tömlőbe, hogy ne tegye tönkre azt. Nem varrnak régi foltot új ruhára, mert szakadás fog keletkezni azon.

Mt 6,19–24; Mk 2,21; Lk 5,36–9; 16,13; Isz 134/35; 139/41; 142/193; 143/162

lehetetlen = abszolút kivitelezhetetlen–megvalósíthatatlan, fizikai képtelenség

1. Jézus nem pedagógiai jelleggel állítja, hogy „lehetetlen”, hanem tényszerűen.

A hiányzó szövegrész kipótolható a Lk 16,13 alapján.

Tm 47.

Jézus mondta: Ha ketten békében maradnak egymással ugyanabban a házban, s azt fogják mondani a hegynek: Menj odébb !, az odébb fog menni.

Mt 17,20; 18,19; 21,21; Isz 123/204; Efézus 2,14–6 (Tm 29., 46., 48., 60., 61., 107.)

a ház = az ember lelke, legbenső valója, az éne, a személyisége

1. A szóban forgó béke megvalósítható.
2. Ennek a békének csodálatos tettek lesznek a következményei.
3. Kik köthetnek csak békét ?
4. Mit jelent a békekötés ?
5. Hol történik a békekötés ?
6. Mi ez a béke ?
7. Minek következtében áll elő? (Mt 5,27–32; Mk 9,43–50)

Tm 48.

Jézus mondta: Boldogok vagytok egyedülállók és kiválasztottak, mert meg fogjátok találni a királyságot, hisz ti abból valók vagytok, és ismét oda fogtok menni.

Jn 5,17–29; 6,65 (Tm 3., 15., 18., 22., 47., 48., 53., 60., 61., 68., 69., 76., 107.)

boldog = jó annak, annak igazán jó, igazából jó annak

egyedülállók = homogén lelkületűek

kiválasztottak = lekezelték, perifériára szorítottak, teológiailag kiközösítettek

1. Hol lehet megtalálni a királyságot ?
2. Mikor lehet megtalálni ?
3. A királyságot csak az egyedülállók és kiválasztottak találhatják meg !

Tm 49.

Jézus mondta: Ha azt mondják nektek: „Honnan lettetek?” – mondjátok azt nekik: „A fényből jöttünk, onnan, ahol a fény keletkezett, egyedül, önmaga által. Ez a fény rejtett, és kijelentette magát képünkben”. Ha azt mondják nektek: „Ti vagytok azok?” – ezt mondjátok: „Mi az ő fiai vagyunk, és az élő Atyának vagyunk a választottai”. Ha megkérdezik titeket: „Mi a jele Atyátoknak, mely bennetek van?”, ezt mondjátok: „Mozgás és megnyugvás”.

Mt 8,11; 13,43; Lk 13,28–30; Jn 3,8–11; 2Kor 4,6; Zsk 51. (Tm 23., 61.)

honnan lettetek = kik vagytok ? (vö. Tm 23., 36., 42.) = Isten fiai vagytok ?

a fényből jöttünk, onnan ahol a fény

keletkezett, egyedül, önmaga által... = saját magunk világosodtunk meg, önerőből

és kijelentette magát képünkben = bennünk a világosság mutatkozik meg

ti vagytok azok ? = ti lennétek azok ? (lekicsinylően és hitetlenül)

mi az ő fiai vagyunk és

az élő Atyának vagyunk a választottai = bizony, mi megvilágosodtunk, ezért tudott bennünket az Atya kiválasztani (Tm 22.)

mi a jele Atyátoknak,

mely bennetek van? = mi bizonyítja azt, hogy valóban Isten fiai vagytok (s nem az Ördögéi) ?

mozgás = cselekvő, magabiztos tanúságtetés

megnyugvás = ama bizonyos béke és biztonság, amely Isten emberi fiaiban honol (Jézus tudáson alapuló békéje, melyet ránk hagyott, vö. Jn 14,27)

Tm 50.

A tanítványai mondták neki: Mikor lesz a halottak nyugalma? És mikor jön el az új világ? Mondta nekik: Az, amit vártok, eljött, de ti nem ismeritek azt föl.

Lk 17,20–2; Jn 11,24–6 (Tm 17., 36., 42., 43., 44., 79., 92., 114.)

1. Szükségük van-e a halottaknak nyugalomra ?
2. Kinek van szüksége nyugalomra a halottakkal kapcsolatban ?
3. Összefügg-e az élők nyugalma az új világ eljövételével ?
4. Hogyan fordulhat elő az, hogy amit vár az ember, azt nem ismeri föl, amikor az eljön?
5. Eljön-e az új világ, ha csak várjuk ? (vö. Tm 114.)
6. Mikor és kinek a számára fog az eljönni ?
7. Az új világ már eljött Jézus személyében.
8. Hol lehet ezt az új világot látni ?

Tm 51.

A tanítványai mondták neki: Huszonnégy próféta szolt Izráelben, és mindnyájan általad szóltak. Mondta nekik: Elhagytátok a jelenlétetekben élőt, és a halottakról beszéltek.

Augustinus:

Mit tartunk a prófétákról? (Ti.: Azokról, akik Messiást jövendöltek.) Ne tápláljatok ilyen reményeket, rám figyeljete!

Tm 50., 52., 58., Lk 10,24

általad szóltak = mind azt ígérték, amit te (hogy eljön a szabadulás órája, Isten királysága)

halottak = nem Élők (országbeli értelemben hullák)

1. Egyedül Jézus az élő (vö. Tm Prológus).

Tm 52.

A tanítványai mondták neki: Használ-e a körülmetélkedés vagy sem? Mondta nekik: Ha használna, atyjuk körülmetéltnek nemzené őket anyjuktól. De az igaz körülmetélkedés Lélekben, meglett mindent.

Jn 6,63; 7,22; Róm 2,28–9 (Tm 1., 2., 28., 49., 107., 113., 115.)

1. A körülmetélkedés nem használ semmit a királyság szempontjából.
2. Mit profitálhat az ember lelke egy csecsemőkorban (tehát tudtán és akaratán kívül) elvégzett műtéttől ?
3. Mi lenne Jézus véleménye a gyermekkeresztelésről ?
4. A körülmetélkedés az Istennel kötött nemzeti szövetség jele !
5. A tanítványok tkp. ezt kérdezik: „Kivételezett helyzetben vannak a zsidók ?”
6. Isten csak a férfiemberrel köthet szövetséget ?
7. A zsidókon kívül más népek is gyakorolják a körülmetélkedést, jobbára egészségügyi megfontolásokból.

8. A körülméletkedés ritusa nem a mózesi – a Törvénnyel szabályozott – időkre vezethető vissza, hanem még régebbre, a barbár „atyák” korára (vö. Jn 7,22).
9. Isten nem tud szövetséget kötni nemzetekkel, csak egyénekkel (vö. Tm 1., 2., 3.).
10. Az Istennel kötött szövetségnek nem a körülméletkedés a jele, hanem a magabiztoság és a tudáson alapuló belső béke (vö. Tm 49.).
11. A szellemnek nincs szüksége a hústestre (vö. Tm 28.).
12. A nőket nem lehet körülméletelni.
13. Isten a nőekkel is szövetséget köt (vö. Tm 115.).

Tm 53.

Jézus mondta: Boldogok vagytok szegények, mert tiétek a mennyek királysága.

Mt 5,1–12; Lk 4,18–9; 6,20 (Tm 48., 68., 69., 70., 95., 96.)

boldog = jó annak, annak igazán jó, igazából jó annak

szegény = egyedülálló, kivetett, lekezelt, perifériára szorított, szétzúzott szívű személy

1. A „szegénység” is egy lelkiállapot, és a „királyság” is az !

Tm 54.

Jézus mondta: Aki nem gyűlöli meg atyját és anyját, nem lehet a tanítványom, és aki nem gyűlöli meg fivérét és nővérét, s nem hordja a keresztyét, mint én, nem lesz méltó hozzám.

Mt 10,37; Mk 8,34; Lk 9,59–62; 14,25–7; Jn 3,3; 7,3–4

Isz 34/14; 172a/190; 172b/207

(Tm 15., 43., 100., 102., 106.)

tanítvány = a Jézust (életútjában, istengyermekségében) követni akaró személy

méltó = olyan, mint Jézus, azaz Isten emberi Fia

1. Egy „istenes” gyűlöletről van szó.
2. Miből gondolhatják azt az emberek, hogy valaki gyűlöli a hozzátartozóit ?
3. Biztos, hogy az Emberfi gyűlöli a rokonait ?
4. Igazi hozzátartozóink a mennyben vannak !

Az ilyen logionokra mondták a köréje sereglett emberek, hogy „kemény beszéd”. Jézusi mércével mérve is az, mert a „nem lehet tanítványom”, ill. a „nem méltó hozzám” fogalmazás megkerülhetetlen feltételt jelez. Maga a „gyűlölet” szó ritkán hangzik el az Emberfi ajkán, de ilyenkor a legnagyobb természetességgel, ténymegállapító módon.

Tm 55.

Jézus mondta: Aki felismerte a világot, egy hullát talált, és aki egy hullát talált, a világ nem méltó hozzá.

Jn 7,7; Isz 32/124; 133/34,14–16; 137/38; 158/123 (Tm Prológus, Tm 1., 58., 81.)

1. Hogyan lehet felismerni a világot ?
2. Hol lehet felismerni a világot ?
3. Miről nevezetes egy hulla ?
4. A világot a felismerés következtében lehet legyőzni !
5. Hol lehet legyőzni a világot ?

Tm 56.

„Jézus mondta: Az Atya királysága hasonlatos egy emberhez, akinek jó magja volt. Az ellensége elment éjjel, gyomot vetett a jó mag közé. Az ember nem engedte nekik, hogy kitépjék a gyomot. Azt mondta nekik: ne hogy elmenjetek, hogy kitépjétek a gyomot, és vele együtt a búzát is kiszakítsátok. Mert az aratás napján a gyom nyilvánvaló lesz; kitépik azokat, elégetik azokat. Akinek van füle a hallásra, hallja !”

Mt 13,24–30; Mk 4,26–9; Jn 4,35–8 (Tm 8., 20., 63., 72., 97., 98.)

az ember, akinek jó magja volt = az Atya (kizárólag neki van jó magja [ő a birtokos], Jézus csak „a vető” [vö. Tm 8.], aki elhinti azokat

az ellensége = a Sátánná lett tékozló fiú

éjjel ment el = sötétségben, tehát tudatlanságában tette azt, amit csinált (vö. Tm 63.)

azok, akik ki akarták tépni a gyomot = az Atya mennyei fiai (az angyalok)

ahová a gyom került = az emberek lelkébe

az aratás napja = az emberi megvilágosodás időszaka

akik kitépik a gyomot = az aratók (vö. Jn 4,35–8), tehát az értelmes (Tm 20.), megvilágosodott emberek

1. Csak egy Jó van (vö. Mt 19,17a), csak egy Abszolútum létezik.
2. Az Atya jót akart.
3. A jó mag közé gyomot lehet vetni. (Ez nincs megakadályozva.)
4. A tékozló fiú „sötét” alak.
5. Kik akarhattak segíteni mennyei Atyjuknak ?
6. Az Atya mennyei fiai közbe akartak lépni.
7. Az Atya jobb belátásra bírta őket.
8. A jó fiak hallgatnak Atyjukra.
9. Az aratás napja egyszer eljő.
10. Ahhoz, hogy eljöhessen, először vetni kell.
11. Jézus már megtette a magáét (vö. Jn 4,36–8).
12. Számunkra mikor jön el az aratás napja ?
13. Hol jön el ?
14. Kik lesznek az aratók ?
15. Mit fognak learatni ?
16. A gyom haszontalansága egyszer nyilvánvalóvá válik.
17. Kik előtt lesz ez nyilvánvaló ?
18. Kik fogják kitépni a gyomot ?
19. Honnan fogják kitépni azt ?
20. Miért a gyommal kezdik ? (vö. Isz 57/129)
21. A gyomot nemcsak kitépik, de el is égetik.
22. Ami megsemmisült, az kinőhet újra? (vö. Tm 72.)
23. Hol nem fog az újra kinőni ?

Tm 57.

Jézus mondta: Boldog az ember, aki fáradozott. Az megtalálta az életét.

Isz 132/113 (Tm 1., 2., 4., 19., 58., 59., 62., 70., 78., 89., 91., 93., 95., 108., 109., 110.)

boldog = jó annak, annak igazán jó, igazából jó annak

1. Az ember értelmet adhat (egyébként értelmetlen) életének (Tm 67., Mt 16,26).
2. Ez csak és kizárólag szellemi erőfeszítések árán lehetséges (Mt 11,28–30).

Tm 58.

Jézus mondta: Tekintsetek az előre, amíg éltek, nehogy meghaljatok, és nehogy akkor próbáljatok látni, és ne tudjatok már látni.

Mt 25,1–13; Jn 8,43–7; 9,39–41; 11,9–10; 11,25–6; 12,35–6; 14,6–11

Isz 133/34,14–16

(Tm 14., 16., 23., 26., 36., 37., 41., 51., 59., 63., 78., 91., 109.)

az élő = Jézus (vö. Tm Prológus)

látni = érteni

1. Jézus mondandóit meg lehet érteni.
2. A megértés lehetősége nem áll fenn korlátlan ideig.
3. Addig élünk igazán, amíg módunkban áll Jézusra tekinteni.
4. A biológiailag élő ember is lehet halott!
5. Aki nem tekint Jézusra, az országbeli halált hal.
6. Az országbeli értelemben halott ember is látni akar.
7. Az országbeli értelemben halott ember már nem tud felfogni semmit.
8. Az országbeli halott a saját sötétsége miatt nem lát.
9. Aki Jézusra tekint, az nem fog meghalni országbeli értelemben.
10. Jézust csak egy Fiú-aspiráns tudja megérteni (Jn 7,17).

Tm 59.

Midőn Jézus és tanítványai Júdeába mentek föl, láttak egy samaritánust, aki egy bárányt vezetett maga mellett. Jézus így szólt: „Vajon hová viszi ezt a bárányt? Mit akar vele tenni?” A tanítványok ezt válaszolták: Nyilván elviszi haza, hogy levágja és megegye. Mondta nekik: *„Amíg életben van a bárány, nem fogja azt megenni, de ha leöli azt, hullává változik az.”* Mondták: Másképp nem eheti meg. Mondta nekik: *„Ti is keressetek magatoknak egy helyet nyugalomra, hogy ne legyetek hullává, s ne egyenek meg titeket.”*

Mt 10,28; 24,28; Lk 12,4–5 (Tm 1., 6., 27., 55., 58., 60., 91.)

1. A hullában nincs Élet (vö. Tm 55.).
2. Az Életet el lehet venni (vö. Mt 10,28).
3. Aki a nyugalom helyén van (vö. Tm 1.), az nem lesz hullává.
4. A nyugalom helyét meg kell keresni!
5. Az Élet-ben maradásra csak a *keresőknek* van esélye.
6. Aki nem keresi meg, az hullává lesz.
7. Az Élet-telenné vált testet megeszik.
8. Ki eszi meg? (vö. Mt 24,28)

Tm 60.

Jézus mondta: Ketten fognak nyugodni egy ágyon. Az egyik meg fog halni, a másik élni fog.

Mt 24,28; 24,37–44; Lk 17,26–37 (Tm 28., 29., 47., 48., 59., 61., 107., 112., 113.)

1. Mikor áll elő ez a helyzet? (Válaszolok: a világ végén, vö. Tm 112.)
2. Egy ágyon csak egyvalaki nyugodhat!
3. Hol fog bekövetkezni a világ vége?
4. Kinek a számára lesz „világvége”?
5. Megmenekülésünknek a világ vége a függvénye (Mt 5,17–20; Lk 16,17).
6. Az időpont rajtunk fordul!
7. Mit kell tennünk a dolog siettetésére?
8. Miért fog meghalni az „egyik”, s mitől fog élni a „másik”?
9. „A szellem az, aki megelevenít, a hús nem használ semmit” (Jn 6,63a).
10. Mi közvetíti számunkra az éltető szellemet? (Jn 6,63b)

Tm 61.

Salome mondta: Ki vagy te? Az ágyamra dőltél és emberként ettél az asztalomról, de szádból isteni igék jönnek. Jézus ezt válaszolta neki: „Én vagyok, aki a hasonlóból keletkezik; adatott nékem Atyáméiból”. Mondta Salome: Akkor a tanítványod vagyok. Jézus mondta: „Ezért mondom: *ha üres lesz, megtelik majd fénnnyel, ha pedig megosztott, meg fog telni sötétséggel.*”

Mt 6,22–3; Jn 6,68; Isz 32/124,6

(Tm 2., 15., 16., 23., 27., 29., 48., 49., 60., 71., 89., 107.)

1. Kinek és mit adhat az Atya? (Kizárólag szent szellemet, vö. Lk 11,13)
2. Jézus Isten emberi fia volt.
3. Salome elhitte ezt.
4. Jézusnak nőtanítványai is voltak!
5. Az istengyermekség szempontjából nincs középút.
6. Isten emberi fiainak/leányainak teljesen ki kell üresíteniük a lelküket.

Tm 62.

Jézus mondta: Azoknak mondom el titkaimat, akik méltók a titkaimra. Amit a te jobbold tenni fog, ne tudja a balold, hogy az mit tesz.

Mt 5,7; 6,3; 7,21; Mk 4,11; Isz 55a/55; Róm 2,28–9

(Tm 22., 57., 58., 91., 93., 94., 95., 109.)

Jézus titkai = könnyen (Mt 11,30) megfejthető kinyilatkoztatások
akik méltók = a találási céllal keresők, a személyesen érintettek

1. Jézusnak vannak titkai! (Jn 16,12–5).
2. A méltók nagyon kevesen vannak (vö. Tm 22.).
3. Ezeknek ösztönös irgalomból kell majd cselekedniük (Mt 9,13a; Lk 10,25–37).

Tm 63.

Jézus mondta: Volt egy gazdag ember, akinek sok java volt. Azt mondta: Használni fogom a javaimat, mert vetni fogok, aratok, ültetek, megtöltöm a csűrjeimet gyümölcs-csel, hogy ne szenvedjek hiányt semmiben sem. Ez az, amit gondolt a szívében. És azon az éjszakán meghalt. Akinek van füle, hallja!

Mt 6,19–21; Lk 12,16–21; 12,33–4; Isz 136/221; 155/50 (Tm 86., 111.)

1. A szívében gondolta ezt!
2. Éjszaka halt meg! (= szellemi sötétségben, anyagba zuhanva, országbeli halállal)

Tm 64.

Jézus mondta: Egy embernek vendégei voltak, és lakomát készített. Elküldte a szolgálját, hogy hívja el a vendégeket. Elment az elsőhöz, mondta neki: Uram meghív téged. Az mondta: Pénzem van a kereskedőknél, hozzám jönnek estére, el kell mennem, hogy utasítsam őket. Kimentésemet kérem a lakomáról. Elment a másikhoz, mondta neki: Uram meghívott téged. Az mondta neki: Vásároltam egy házat, és egy napot kérnek tőlem. Nem lesz szabad időm. Elment egy másikhoz, mondta neki: Uram meghív téged. Az mondta neki: A barátom menyegzője lesz, és én vagyok, aki a lakomát rendezi majd. Nem fogok tudni elmenni, kimentésemet kérem a lakomáról. Elment egy másikhoz, mondta neki: Uram meghív téged. Az mondta neki: Falut vettem, elmegyek elhozni a bérleti díjat. Nem fogok tudni elmenni, kimentésemet kérem. Elment a szolgál, azt mondta az urának: Akiket meghívtál a lakomára, kimentésüket kérik. Az úr mondta a szolgáljának: *Menj ki az utcákra, akiket találsz, hozd azokat, hogy lakmározzanak. Szatócsok és kalmárok nem fognak bemenni Atyám helyeire.*

Mt 22,1–10; Mk 11,15; Lk 14,15–24 (Tm 63.)

az ember = Jézus

az Atya helyei = a) ahol az Atya van,
b) ahol mennyei fiai vannak,
c) ahol emberi fiai vannak

1. Mi a közös a négy visszautasításban?
2. Mi az, ami a szatócsoknak és a kalmároknak a legdrágább?
3. Milyen életformával jegyzi elmagát egy vállalkozó?
4. Egy üzletembernek a nap bármely szakában készenlétben kell állnia.

Tm 65.

Jézus mondta: Egy derék embernek szőleje volt, kiadta azt szőlőmunkásoknak, hogy megműveljék azt, s elvegye annak gyümölcsét tőlük. Elküldte a szolgálját, hogy a szőlő gyümölcsét a szőlőmunkások adják oda neki. Megragadták a szolgálját, elverték őt, még egy kevés kellett volna hozzá, és megölik őt. A szolgál visszament, elmondta az urának. Mondta az ura: talán nem ismerték őt. Elküldött egy másik szolgát; a szőlőmunkások elverték a másikat is. Akkor az úr elküldte a fiát. Mondta: talán megbecsülik majd a fiamat. Azok a szőlőmunkások, mivel tudják, hogy ő a szőlő örököse, megragadták őt, megölték őt. Akinek van füle, hallja!

Mt 21,33–41; Mk 12,1–9; Lk 20,9–16 (Tm 2., 39., 61., 71., 87., 110., 114.)

a derék ember = az Atya

a szőlő = Izráel fiai, tehát egy teokratikus berendezkedésű ország vallásos lakosai, akik közvetlen istenkapcsolatot igényelnek, és képesek is lennének azt elérni, mivel az Atya szőleijéről van szó, ami hozhat gyümölcsöt, a holléte okán (vö. Tm 2., 71.)

a szőlőmunkások = vincellérek, azaz szakképzett felügyelők, tehát a hivatásos mértékadók, akiknek formális tekintélyük és hivatalos megbízásuk van a szőlő művelésére, melynek gyümölcsöt kell teremnie

a szőlő gyümölcse = egy lelki, szellemi szféra lenne, egy olyan „hely”, ahol Isten emberi fiai meg tudnának pihenni (vö. Tm 87.), tehát a közvetlen istenkapcsolat

a szolgák = az isteni igazságosság szószólói

az úr fia, a szőlő örököse = Jézus (az igazi mértékadó, aki éppen státusa miatt az!)

az örökség tárgya = Isten képviselője, a közvetítői szerep

1. A szőlő az Atyáé, s az mindig a birtokában marad.
2. A szőlő nem egy fizikai értelemben vett „hely”.
3. Az Atya királysága nem látható és körülhatárolható dolog (vö. Tm 114.).
4. Isten „országát” nem lehet úgy építeni, mint a szocializmust.
5. A szőlő csak akkor terem, ha megművelik azt (vö. Tm 110.).
6. A királyság (lehetősége) bennünk van (vö. Tm 2., 71.).
7. Az Atya az egész gyümölcsre (minden termésre) igényt tart (vö. Tm 61.).
8. Ha ez így van, akkor nyilván bért fizet a művelésért.
9. Ez a bér az örök élet (vö. Jn 4,36a).
10. A vincellérek az Atyától távolra ültették a szőlőtövet (vö. Tm 39.).
11. Ez a szőlőtő nem hozhat gyümölcsöt.
12. A vincellérek nem tudnak gyümölcsöt felmutatni.
13. A vincellérek nem is akarnak hallani a gyümölcstről (a közvetlen istenkapcsolatról)
14. Miért nem akarják a vincellérek kiadni a kezükből a szőlő „művelését” ?
15. A vincellérek szolgákkal szembeni magatartása nagyon durva.
16. Vajon mi lehet az oka ennek ?
17. Mivé lett a szőlő ? (vö. Mt 21,13).
18. Kit szolgálhat egy bűnbarlang üzletvezetője ?
19. A vincellérek tudják, hogy az örökössel állnak szemben.
20. Mi lehet Jézus öröksége ?
21. Éppen ezért ölték meg őt !
22. A fiúban maga a derék ember jött el.

Tm 66.

Jézus mondta: Adjatok nekem tanítást erről a kőről, amit az építők elvetettek ! Ez a sarokkő.

Mt 21,42; Mk 12,10; Lk 20,17; Jn 15,1-8; Zsolt 118,22 (Tm 11., 114.)

az építők = mindazok, akik látható, körülhatárolható s mérhető módon az emberen kívül (s főleg: mások számára) akarják építeni a királyságot, vagyis a hivatalos és önjelölt mértékadók, azok, akiket az emberek „nagy”-nak és „igaz”-nak tartanak, éppen azért, mert szent kísérleteikkel Isten kedvében akarnak járni

a sarokkő = a helyes következtetésekre jutó, célirányos gondolkodás, maga a logika, az a bizonyos „szikla”, amelyen a „házunk” (= egész mivoltunk) áll (vö. Mt 7,24-7)

1. Erről a „kőről” tanítást lehet adni, mégpedig Jézusnak.
2. A mesternek csak a tanítványok tartoznak magyarázattal.
3. Erről a dolgról csak a Fiú-aspiránsok tudnak tanítást adni.
4. Ez a „kő” vagy „szólító” (vö. Jn 15,1–8) azonos Jézussal.
5. Jézust meg lehet érteni (Jn 7,17).
6. Ha az építők (az állítólagos szaktekintélyek) pont a sarokkövet vetik el, mint használhatatlant, akkor ezek az emberek valójában dilettánsok, nem értenek a szakmájukhoz, tehát méltatlanul töltik be pozícióikat.
7. Csak a józan észre lehet alapozni, amit Jézus testesít meg.
8. Jézus az egyedüli mértékadó, mert (vö. Jn 10,1–8).
9. Jézus igéi kinyilatkoztatásokat tartalmaznak.
10. Az „építők” Jézus korában és ma is félrevezetik a népet.
11. A királyság nem építhető kollektív módon, a széles úton járva (Mt 7,13–4).
12. Nincsen evolúciószerű, emberiség szintű „üdv történet”.
13. A királyság kizárólag magunkban építhető fel.
14. A királyság a földön terjed ki (Tm 114.), nyilvános működésünk idején.
15. Ez az „ország” már látható! (Mt 5,13–6).
16. Csak a Jézus igéin való gondolkodás hoz Pneuma-gyümölcsöt (vö. Jn 15,1–8).

Tm 67.

Jézus mondta: Aki meg is ismeri a mindenséget, ha önmagában hiányt szenved, mindenben hiányt szenved.

Mt 16,26; Mk 8,36; Lk 9,25 (Tm 1., 2., 27., 28., 71., 86., 110., 113.)

a mindenség = evilág, az ún. Kozmosz

hiányt szenved önmagában = a „hiány” benne van, belőle hiányzik valami, mégpedig az Élet, a Pneuma, vagyis a közvetlen istenkapcsolat

mindenben hiányt szenved = tulajdonképpen semmije sincs, semmi igazit nem birtokol, csak talmi értékei vannak

1. A „mindenség” az egyes ember számára nem is ismerhető meg.
2. A biológiai halál minden „megismerést” értelmetlenné tesz.
3. Hiányozhat belőlünk valami, ill. ez a valami sérülhet (vö. Lk 9,25b).

Tm 68.

Jézus mondta: Boldogok lesztek, ha gyűlölnék titeket, üldöznek titeket, és nem találnak ott helyet, ahol titeket üldöztek.

Mt 5,11; Lk 4,18–9; 6,22 (Tm 48., 69., 70., 107.)

boldog = jó annak, annak igazán jó, igazából jó annak

a „hely” = a királyi tudatállapot, a pneumatikus szféra, ama lelki-szellemi szint, az Isten Uralmában való tartózkodás, az élő, közvetlen istenkapcsolat megvalósulása

1. Kik nem találnak „ott” helyet ?
2. Csak a gyűlöltek és üldözöttek lesznek boldogok.
3. Hol (milyen téren) fognak üldözni bennünket ?
4. Vannak olyanok, akik számára nincs „ott” hely !
5. A kitiltás oka a gyűlölet és az üldözés (mely jogalap nélküli).

Tm 69.

Jézus mondta: Boldogok azok, akiket üldöztek szívükben. Ők azok, akik megismerték az Atyát igazságban.

Mt 5,10; Lk 4,18–9; Jn 4,23–4; Isz 183/62 (Tm 48., 53., 68., 70., 107.)

boldog = jó annak, annak igazán jó, igazából jó annak
szívében üldözött = szétzúzott szívű (vö. Lk 4,18f), érzékeny lelkiismeretű személy
igazságban = valójában, igazán, félreérthetetlenül, tévedhetetlenül

1. Kik voltak az üldözők ?
2. Miért viselkedtek úgy, ahogy ?
3. Ezek az üldözők nem ismerték meg az Atyát.
4. Miért nem ismerték meg őt ?
5. Az Atya megismerésének a lelki szegénység a feltétele.

Tm 70.

Jézus mondta: Boldogok, akik azért éheznek, hogy megelégtessék annak a gyomra, aki kíván.

Lk 6,21; 4,18–9 (Tm 48., 53., 69., 75.)

boldog = jó annak, annak igazán jó, igazából jó annak

1. Vannak, akik éheznek és szomjazzák az igazságot.

Tm 71.

Jézus mondta: Ha magatokban azt hozzátok létre, amitek van, meg fog menteni titeket. Ha az nincs bennetek, az, ami nincs bennetek, meg fog ölni titeket.

Lk 17,20–1; Jn 4,25; Isz 110a/216,7 (Tm 1., 2., 27., 28., 40., 57., 67., 110.)

1. Milyen jellegű dolgot hozhatunk létre magunkban ?
2. Mi lehet az, ami csak akkor van, ha létrehozuk ?
3. Hogyan (mivel, mi módon) hozhatunk létre valamit magunkban ?
4. Saját megmentődésünkön nekünk kell munkálkodnunk.
5. Esetleges országbeli halálunkért mi magunk vagyunk a felelősek !

Tm 72.

Jézus mondta: Le fogom rombolni ezt a házat, és senki sem tudja fölépíteni azt újra.

Mt 26,61; Mk 13,2; 14,58; 15,29; Jn 2,19; ApCsel 6,14; Isz 183/62; 1Ján 3,8b
(Tm 56., 71., 112.)

a ház = ama Építmény, azaz a hagyományos (világ-) Rend, vagyis az ember vallásos világképe

1. Miért akarja Jézus lerombolni a házat ?
2. Ki építhette ezt a lerombolható házat ?
3. Az ember egy hamis szemlélet rabja.
4. Az ember egy megtévesztett lény, aki csak „a szívével” láthat jól.
5. Egyszerű (homogén) szívre–szemre kell szert tenni (vö. Mt 6,22; Tm 61.).
6. Jézus látóvá akarja tenni a vakokat.
7. Jézuson kívül mindenki vak (vö. Tm 33.), mert vagy vak vezető, vagy vak hívó.
8. Mikor (hogyan) fogja Jézus lerombolni a házat ?
9. Hol fog összedőlni a ház ?
10. Kiben tudja Jézus lerombolni a házat ?
11. Segíthetünk-e neki ? (vö. Tm 89.)
12. A közös erővel elvégzett rombolás után lehetetlen az újraépítés !
13. Ki nem tudja újraépíteni a házat ?
14. Mi kerülhet a ház helyére ?

Tm 73.

Egy ember mondta neki: Mondd a fivéreimnek, hogy osszák meg atyám javait velem !
Mondta neki: „Ó, ember, ki az, aki osztóvá tett engem?” Odafordult a tanítványaihoz,
mondta nekik: „Nemde, osztóvá válnék ?!”

Mt 6,33; 23,2; Lk 12,13 (Tm 61.)

1. Jogos volt-e a kérdés ?
2. Az osztó igazságosság nem Jézus asztala.
3. Miért nem ?
4. Kik szakosodnak az osztó igazságosságra ?
5. Az Atya fiainak milyen igazságosságot kell keresniük ? (vö. Mt 6,33)
6. Miért nem akar Jézus bíróvá válni ?
7. Jézus a legegyszerűbb jogi esetet sem vállalja fel !
8. Ki tehetette volna Jézust „osztóvá” ?
9. Az Atya nem tette azzá.

Tm 74.

Jézus mondta: Egyrészt az aratás sok, másrészt a munkások kevesen vannak. Kérjétek azonban az Urat, hogy küldjön munkást az aratásra.

Mt 9,37; Lk 10,2; Jn 4,34–8 (Tm 20., 75., 76.)

sok az aratás = van mit learatni, és már most lehet aratni (vö. Jn 4,34–8)

a munkások = azok a személyek, akik hajlandók aratni. Az ilyen egyének értelmesek (vö. Tm 20d)

1. Kevés a gondolkodó ember, aki a saját, jól felfogott érdekében is hajlandó a cselekvésre.
2. Az Atya segíthet bennünket Pneuma-gyümölcsünk learatásában.
3. Az Atya Jézus közvetítésével segít minket (vö. Tm 109.).
4. Az aratók már most, és biztosan elnyerik bérüket (vö. Jn 4,36a).
5. Az Atya királysága immanens dolog!
6. Ez a bér az örökre megmaradó közvetlen istenkapcsolat (vö. Jn 4,36b).

Tm 75.

Jézus mondta: Óh, Uram, sokan vannak a kút körül, ám senki sincs a kútban.

Jn 7,37; 15,1–8 (Tm 12., 27., 57., 58., 66., 70., 74., 76., 109.)

a kút = Jézus, aki a kinyilatkoztatás forrása

1. Aki inni akar, annak le kell mennie a kútba.
2. Aki valóban oltani akarja a szomszédját, az le is megy.
3. Aki nem megy le, az igazából nem szomszéd.
4. A kútba le lehet menni!
5. Ez a lehetőség nem áll fenn korlátlan ideig (vö. Tm 58.).
6. Hol van ez a kút?
7. Hogyan lehet lemenni a kútba?
8. Ebből a kútból az élet vize tör föl (vö. Tm 12.).

Tm 76.

Jézus mondta:

Sokan állnak az ajtónál, de csak az egyedüliek fognak bemenni a menyegző helyére.

Mt 22,8; Jn 5,17–29 (Tm 15., 22., 47., 48., 53., 68., 69., 70., 105., 107.)

az ajtó = Jézus (vö. Jn 10,1–10)

az egyedüliek = a homogén lelkületűek, a tiszta szívűek, az egyszerű szeműek, akik éppen ezért megállnak a saját teológiai lábukon

a menyegző helye = a megdicsőült lélek, vagyis a „lakodalmos ház” (vö. Mk 2,19a).
(A sima „ház” az ember lelke, de ha valaki bemegy a menyegző helyére, akkor háza – lelke, igazi valója – „lakodalmassá” válik.)

1. Hol van a menyegző helye?
2. Hiába jut el valaki a küszöbíg, ha utána nem lép be az ajtón!
(vö. Mt 7,21–7; Isz 84/144 81/6)

3. Ha valaki be akar menni a menyegző helyére, annak át kell lépnie a küszöböt!
4. Aki valóban be akar menni, az át is lépi.
5. A menyegző helyére be lehet menni!
6. Hogyan lehet bemenni oda?
7. Meddig lehet bemenni oda?
8. Kik maradnak biztosan kívül?

Tm 77.

Jézus mondta: Az Atya királysága hasonlít egy kalmárhoz, akinek egy hajórakománya van. Amikor ez a kalmár, a bölcs, egy gyöngyöt talált, eladta a hajórakományt, és csak a gyöngyöt vette meg magának. Ti is törekedjete az ő kincse után, amely nem pusztul el, hanem megmarad, a hely után, ahová moly nem közeledik, hogy fölfalja azt, sem féreg nem pusztít.

Mt 6,19; 13,45; Lk 12,33 (Tm 7., 108.)

egy kalmár = olyasvalaki, aki nyereséghez akar jutni, s abból akar élni

a hajórakomány = a kalmár nagy mennyiségű árukészlete, melynek eladásából nyereséget remél

a gyöngy = egy szem, de nagyon értékes valami

a kalmár kincse = egyetlenegy dolog, ami mindennel felér

a hely = az élet helye (vö. Tm 3.), ahol Jézus van (vö. Tm 23.), a nyugalom helye (vö. Tm 59.), a menyegző helye (vö. Tm 76.)

1. Nyereségből is lehet élni, nemcsak munkából (vö. Mt 6,25–34; Lk 12,22–31).
2. A kalmár sok értékesíthető dologgal bír.
3. Senkinek sem abból támad az élete, amiből feleslegesen sok van (vö. Lk 12,15).
4. Valójában csak egy dologra van szükség (vö. Lk 10,42).
5. A bölcs kalmár magatartása követendő példa a számunkra.
6. A bölcs kalmár találta a gyöngyöt! (vö. Tm 1.)
7. A bölcs kalmár felismerte, hogy a talált gyöngy értékesebb, mint az árukészlete.
8. Hol találhatta a bölcs kalmár a gyöngyöt? (vö. Tm 3.)
9. A bölcs kalmár csak gondolkodás árán juthatott erre a következtetésre.
10. A bölcs kalmár eladta az egész hajórakományt (vö. Tm 7., 108.).
11. A gyöngy megszerzéséhez minden árukészletétől meg kellett szabadulnia.
12. A gyöngy könnyebben kezelhető, mint egy hajórakomány.
13. Hol tarthatja a bölcs kalmár a gyöngyöt?
14. A bölcs kalmár kincse azért marad meg, mert hozzáférhetetlen helyen van.

Tm 78.

Jézus mondta: Én vagyok a fény, amely mindannyiuk fölött van. Én vagyok a mindenség; a mindenség belőlem jött ki, és a mindenség visszatér hozzám. Hasíts el egy fát! Én ott vagyok. Emeld föl a követ! És meg fogtok találni engem ott.

Mt 18,20; Jn 1,1–3; 8,12; Isz 132/113; Héb 1,3a; 2Kor 4,6

(Tm 10., 16., 18., 23., 29., 47., 49., 57., 58., 61., 84., 85., 91., 107., 109.)

1. Jézus a világ világossága (Jn 8,12a).
2. Aki Jézust követi, az nem jár sötétségben (Jn 8,12b).
3. Aki Jézust követi, az birtokolja az Élet világosságát (Jn 8,12c).
4. Az Élet világossága – maga Jézus (Jn 14,6).
5. A fény Jézus belsejéből jön ki (Tm 23.).
6. A világosság Jézus Igéiből tör elő (Jn 6,63b).
7. A fény, az értelem, a minden – Jézusból jön ki.
8. A kinyilatkoztatás forrása: Jézus.
9. Jézus a mértékadó minden tekintetben.
10. Jézus a „minden”.
11. Jézus osztozik Isten időtlen életében (Tm 18.)
12. Jézus egyesítette a lelkét az Atyáéval (Tm 107.).
13. Jézus igazi valója, lényege már öröktől fogva létezett (Tm 85.).
14. Jézus eggyé vált a Mindenséggel, a Valósággal.
15. Jézus egy „fénylény” (Tm 23.).
16. A megvilágosodott ember értelemszerűen világítani fog.
17. A világot megvilágító fény Jézus belsejében keletkezett, midőn fiúvá vált.
18. A „királyság” bennünk és kívülünk van. Ha birtokoljuk, akkor az meg is látszik rajtunk (vö. Tm 2., 49.).
19. Kiknek tud (csak) világítani az Élet világossága ?
20. Kiknek „a mindene” a Logosz, a megvilágosodott Jézus (a megvilágosodás kútfeje)?
21. Kik azok, akik használják az eszüket (Tm 40.) ?
22. Minden Fiú–aspiránst Jézus világosít meg.
23. A Jézust követni akarók számára minden kijelentetik (Tm 109.).
24. Az Atyához csak Jézuson keresztül lehet eljutni (Jn 14,6).
25. Aki megérti Jézust, az fel tudja fogni az Atyát is (Jn 14,9b).
26. Aki nem válik Fiúvá/Leánnyá, abba nem kerül bele az Élet (Jn 6,53).
27. Jézus megtalálása csak fáradozás árán lehetséges (Tm 57.).
28. Ez a szellemi erőfeszítés nem túlságosan megerőltető (Tm 91.).
29. Aki elhasít egy fát, vagy követ emel föl, az fáradozik.
(Itt egy jézusi képpel van dolgunk !)

Tm 79.

Jézus mondta: Minek mentetek ki a földre? Hogy széltől ingatott nádat lássatok? Hogy lágy ruhába öltözött embereket lássatok? Lám, királyaitokon és előkelőiteken lágy ruha van, és ők nem tudják megismerni az igazságot.

Mt 11,7–8; Lk 7,24–5; Isz 114/61 (Tm 35., 45.)

a földre = a pusztába, a lakatlan vidékre (vö. Mt 3,1; 4,1)

széltől ingatott nád = olyasvalaki, aki mindig arrafelé hajlik, amerre a szél fúj, aki mindig az adott körülményekhez igazodik, köpönyegforgató

lágy ruhába öltözött ember = a világ fia (vö. Tm 35.), aki „királyként” él és „palotában” lakik, magyarán: fényűző körülmények közepette. Jólétét éppen az „alkalmazkodó képessége” teszi lehetővé

1. Ismeretszerzés céljából nem feltétlenül kell kimozdulni otthonról.
2. Az ember jellemét a ruházata is elárulja.
3. Az igazság megismerhető.
4. Az élet császárai (a világ sikeres fiai) képtelenek megismerni az igazságot.
5. Jézus azokhoz beszél, akik képesek lehetnek erre.

Tm 80.

Egy asszony a tömegeből mondta neki: Áldott a test, amely téged hordozott, és az emlékek, amelyek téged tápláltak. Mondta neki: *Áldottak, akik meghallották az Atya szavát, s megőrizték azt igazságban.* Mert jönnek majd napok, és azt mondjátok: áldott a test, amely nem fogant, és az emlékek, amelyek nem szoptattak.

Lk 11,27–8; 23,29 + Mt 7,21–7; Lk 6,46–9 + Jn 4,13–4; Isz 172b/207 (Tm 37.)

áldott = szerencsés

meghallották és

megőrizték azt igazságban = értelem vezérelte jócselekedetekre váltották, éltek a lehetőséggel, élő gyakorlattá tették, megvalósították azt (Mt 6,33)

1. Az asszony Jézust dicséri a hagyományos formulával, mely tkp. azt jelenti: „Örülhet az anyád, hogy ilyen fia van”.
2. Az asszony lelkesedésében ragadtatja magát „éljenzésre”.
3. Az Atya szavát csak az irgalmas lelkületűek hallhatják és őrizhetik meg (Mt 5,7).
4. Olyan napok is jönnek majd, amikor a tömeg nem fogja éltetni a Fiút.
5. Mikor és miért jönnek el azok a napok ?
6. Az áldottak akkor is lelkesedni fognak a Fiúért (az ő státusáért).

Tm 81.

Jézus mondta: Aki felismerte a világot, a testet találta, és aki a testet találta, a világ nem méltó hozzá.

Mt 5,27–32; Mk 9,43–50; Isz 133/34,4–16; 144/45 (Tm 4., 28., 55., 88., 113.)

1. A világ felismerhető (Tm 4.).
2. Minden (hús)test nemi jellemzőkkel bír.
3. Ez a világ a nemiségre épül, szervesen összefonódik vele.
4. A „kettő” csak együtt győzhető le.
5. A szexualitás Élet-veszélyes ellenfél !
6. Evilág Ura csúcsertékként kínálja a szexet (Ter 2,23–5).
7. Aki leszámolt a szexszel, az a világgal már könnyedén elbánik.
8. Jézusnak sikerült ! (Jn 16,33c)

Tm 82.

Jézus mondta: Aki meggazdagodott, uralkodjon, és akinek hatalma van, mondjon le !

(Tm 1., 2., 28., 96., 109., 110.)

1. Meg lehet gazdagodni (igazán).
2. Uralkodni csak egy (Jézushoz hasonló) király tud !
3. Az uralkodásra a meggazdagodás képesít, nem a hatalom.
4. Hatalomra csak jogtalan módon lehet szert tenni.
5. Isteni felhatalmazása csak egy (Jézushoz hasonló) királynak lehet.
6. A formális tekintélyeknek nincs valódi felhatalmazásuk.

Tm 83.

Jézus mondta: Aki közel van hozzám, közel van a tűzhöz; és aki távol van tőlem, távol van a királyságtól.

(Tm 1., 9., 15., 109.)

1. Hogyan lehet közel kerülni Jézushoz ?
2. A „tűz” és a „királyság” közös nevezője: Jézus.
3. A „tűz” és a „királyság” ugyanarra a dologra utal.
4. A királyság egy lelki- vagy tudatállapot.
5. A tűznek elsősorban fénye van.
6. A „tűz” a megvilágosodásra utal.
7. Királyi státusba a megvilágosodás következtében lehet kerülni (vö. Tm 1.).

Tm 84.

Jézus mondta: A képek kijelentetnek az embernek, és a fény, amely bennük van, rejtett. Az Atya, fényének képében, ki fogja jelenteni magát, és az ő képe rejtett az ő fénye által.

Jn 8,12 8,19 8,56 10,30 10,38b 12,44–5 14,7a 14,9b 14,21b 15,23

Héb 1,3a; 2Kor 4,6

(Tm 14., 16., 21., 23., 32., 49., 85., 89., 109.)

kép = elgondolás, felfogás, képzet, körülírható fogalom (vö. Tm 21.)

kijelentetik = szellemi erőfeszítés és transzcendens segítség (vö. Tm 89.) következtében nyilvánvalóvá válik valami

a fény = az értelem, a lényeg, a mondanivaló, a világossá vált tartalom

az Atya fénye = Jézus, a kinyilatkoztatás tolmácsolója

1. Mikor és hogyan jelentetnek ki a képek az embernek ?
2. A képekben fény van.
3. A képek világosak és érthetőek.
4. A képek mondanivalója rejtett.
5. A mondanivaló jézusi képekben van elrejtve !
6. Az Atya felfogható a mondanivalók kihüvelykezése alapján.
7. Az Atya ki fogja jelenteni magát nekünk.
8. Ki által fogja kijelenteni magát nekünk az Atya ?
9. Hogyan és mikor fogja kijelentetni magát az Atya ?
10. Kinek tudja csak kijelentetni magát az Atya ?
11. Az Atya csak „belső” szemmel látható.
12. Az Atya látható ezzel a belső „szemmel” (vö. Tm 14.).

Tm 85.

Jézus mondta: Akkor, amikor képmásotokat látjátok, örültök; ha pedig ősképeiteket látjátok – amely kezdetetek előtt keletkezett; sem nem halnak meg, sem nem jelentetnek ki – hogyan fogjátok elviselni ?

képmás = a valóság tükörképe

valakinek a képmása = az, amit az illető személyesen felfog a valóságból

láttni = érteni

ősképek = ódon elgondolások, nagyon régi téveszmék, emberi okoskodás által keletkezett fogalmak, képzetek (vö. Tm 21., 84.)

nem hal meg = nem számolódik fel magától, él és virul, a kiirtásáig létezik (Tm 39.)

kijelentetik = szellemi erőfeszítés és transzcendens segítség (vö. Tm 89.) következtében nyilvánvalóvá válik valami

1. Rá lehet jönni arra, hogy mi a valóság.
2. A valóság megértése örvendetes dolog.
3. Hogyan és mikor lehet megérteni, hogy mi a valóság ?
4. Nem mindenki képes felfogni azt, hogy mi a valóság.
5. A hagyományos felfogást is „lehet” vallani.
6. Kik vallják a hagyományos felfogást ?
7. A hagyományos elképzelések nem tűnnek el csak úgy, azokat ki kell irtani. (vö. Tm 39., 72.).
8. Honnan kell kiirtani azokat először ?
9. Isten nem erősíti meg a régi téveszméket.
10. Az ősi elgondolások Isten megerősítése ellenére is léteznek.
11. A hagyományos felfogással csak lelki tusák árán lehet azonosulni, hittel hajtva fejet a felfoghatatlan előtt.

Tm 86.

Jézus mondta: Ádám egy nagy erőből és egy nagy gazdagságból lett, és mégsem lett méltó hozzátok. Ha ugyanis méltó lett volna, nem ízlelte volna meg a halált.

Fülöp–evangélium:

Ha Ádám leszármazottai sokan vannak is, mégis meghalnak. Mennyivel többek a tökéletes ember leszármazottai, akik nem halnak meg, hanem minden pillanatban megszületnek !

Jn 3,1–7; 3,27–35; Jer 27,5 (Tm Prológus, Tm 2., 14., 27., 28., 34., 45., 71., 79., 113.)

halált ízlelni = rettegve exitálni

Ádám leszármazottai = az emberek, akik testből és lélekből állnak, akik „üresen” jönnek a világra (tehát Pneuma nélkül), és üresen is mennek ki (vö. Tm 27.)

a tökéletes ember = Jézus, illetve az olyan ember, aki létrehozta a Pneumáját (vö. Tm 28., 71., 113.), s ezért antropológiai értelemben teljes

1. Ádám azt jelenti: „földből lett”.
2. Aki földből lett, az nem felülről született (vö. Jn 3,3; 3,31).
3. Ádám a homo sapiens szimbóluma.

4. Az embert egy nagy erő és egy nagy gazdagság hozta létre, nem pedig a Pneuma (Isten életető és teremtő ereje).
5. A nagy erővel és nagy gazdagsággal bíró egyén az atyai örökséggel felruházott Tékozló fiú, Evilág Ura és teremtője.
6. Ádám leszármazottai halandóak.
7. Ádám leszármazottai nem születnek újjá (vö. Tm 27.).
8. Ami (csak) húsból lett, az nem említhető egy napon azzal, ami Szellemből született (vö. Jn 3,6).
9. A Szellem az, aki megelevenít, a hús nem használ semmit (Jn 6,63a).
10. Aki a földből lett, az nem méltó az újjászületettekhez.
11. Aki „földből van”, az megízleli a halált.
12. A Szellemből (újjá-) születettek halált nem ízlelnek.

Tm 87.

Jézus mondta: A rókáknak vannak barlangjaik, és a madaraknak van fészük, de az Emberfinek nincs helye lehajtani a fejét, kipihennie magát.

Mt 8,20; Lk 9,58; Isz 195/37

Emberfi = Jézus maga-választotta neve, mely a státusát tükrözi, így a logion a követőire is érvényes!

1. A róka és a madár az ember alatti világhoz tartozik.
2. Az Emberfi az ember fölötti világhoz tartozik.
3. A rókabarlang és a madárfészek kicsinyke nyughely, minimális otthon.
4. Az Emberfinek még ennyije sincs ezen a világon.
5. Evilág Ura csak a saját teremtményeiről gondoskodott.
6. A Pneumából születettek nem Evilág Urának a teremtményei.
7. Az Atyának, itt, a Kozmosznak csúfolt Káoszban, nincsen semmije.
8. Amije van, az emberi Fiaiban/Leányaiban van.
9. A Fiak menedéke Isten könyörületének biztos székében van (vö. Isz 195/37).

Tm 88.

Jézus mondta: Nyomorult a test, amely egy testen függ, és még nyomorultabb a lélek, amely ezen a kettőn függ.

(Tm 2., 20c., 21c., 28., 29., 55., 67., 71., 81., 86., 113.)

nyomorult = szegény, szánnivaló, nélkülöző, nincstelen, nagy hiányt szenvedő

test = Pneuma nélküli hús és vér, megelevenítésre nem képes hústest
(vö. Jn 6,63a)

lélek = Pneumát (tehát nagy gazdagságot) létrehozni képes, Élet-csírát hordozó érzékszerv

1. Hogyan és miért függhet a test egy másik testtől?
2. Le lehet-e győzni a szexuális függőséget? (vö. Tm 81.)
3. Kinek a segítségével lehet legyőzni? (vö. Tm 29.)

Jézus a Fülöp–evangéliumban is érinti ezt a témát:

„Ha Ádám leszármazottai sokan vannak is, mégis meghalnak (országbeli értelemben). Mennyivel többek a tökéletes ember (tehát a Pneumával rendelkezők !) leszármazottai, akik nem halnak meg, hanem minden pillanatban megszületnek (felülről és újjá). Az égi embernek (Isten emberi Fiának vagy Leányának) több gyermeke van, mint a földinek. Ha Ádámnak sok gyermeke van is, azok halandók. Mennyivel több van a tökéletes embernek, hiszen az ő gyermekei nem halnak meg, hanem mindig újra nemzik őket (felülről). Az Atya gyermekeket hoz létre (pl. Jézust), de a gyermekek nem képesek (földi) gyermekeket létrehozni (vö. Mt 19,12). Akit ugyanis (pneumatikusan) nemzettek, az nem képes nemzeni (emberi módon). A gyermek (Isten emberi fia) *testvéreket* hoz magának létre” (vö. Jn 15,9–17).

Tm 89.

Jézus mondta: Angyalok jönnek hozzátok prófétákkal, és nektek adják, amik a tieitek, és ti is nekik adjátok, amik a kezetekben vannak. S magatokban azt mondjátok: Melyik az a nap, amikor eljönnek, és elveszik azt, ami az övék ?

Mt 13,24–43; Mk 1,13; Lk 12,8–10; 16,12; Jn 1,51; Zsk 45.; Róm 8,28

(Tm 1., 4., 14., 16., 26., 32., 40., 84., 85., 95.)

angyal = a megértés segítője, a kinyilatkoztatás hordozója, égi tolmács (Mt 18,10b)

próféta = az isteni kinyilatkoztatások földi szöcsöve, alkotó művészek is !

ami a miénk = az egyéni és személyre szabott kinyilatkoztatás (Lk 16,12)

ami a kezünkben van = mindaz, amit már tudunk (vö. Tm 40., 71.)

magatokban = a kinyilatkoztatás vételének „helyén”, azon a szellemi szinten

mondjátok = türelmetlenül várjátok, menjetek a dolog elébe

ami az övék = a dologhoz való saját hozzájárulásunk

1. Mikor és hol kerülhet sor a megvilágosodásunkra ?
2. A kinyilatkoztatás vételében nekünk is közre kell működnünk !
3. Ehhez az eszünket kell használnunk (vö. Tm 40.).
4. A kinyilatkoztatás egy folyamat, mely egyszer beteljesül.
5. Ehhez a beteljesüléshez félrevonulás és zavartalanság szükséges (vö. Tm 26.)
6. Jézus esetében a pusztában „tetőzött” a folyamat.

Tm 90.

Jézus mondta: Miért mossátok meg a kehely külsejét? Nem fogjátok fel, hogy aki a belsőt teremtette, ugyanaz, mint aki a külsőt teremtette ?

Mt 23,25; Lk 11,39; Isz 80/50,2; 109/53,1–3; 114/61; Tit 1,15a

(Tm 2., 11., 21., 29., 61., 71., 107.)

a kehely = az ember lelke, egy olyan „edény”, mely felfoghatja a Dolgokat

a kehely külseje = a látszat, az a kifelé mutatott kép, amit mi magunk teremtünk meg

1. Ez a logion (most) a Fiú-aspiránsokhoz szól, nem a farizeusokhoz!
2. A „kehely” külsejének mosása fölösleges, értelmetlen és haszontalan dolog a királlyá levés szempontjából.
3. Nem lehet két különböző lényünk: egy külső és egy belső.
4. Aki arra koncentrál, hogy megteremtse az imázsát, az a bensőjét teszi tönkre.
5. A benső létrehozásával (vö. Tm 71.) egyúttal a külsőt (a tekintélyt) is létrehozzuk.
6. A kehelynek meg kell telnie fényel (vö. Tm 61.).

Tm 91.

Jézus mondta: Jöjjetek énhozzám, mert enyhe az igám, és az uralmam szelíd, és nyugalmat fogtok találni magatoknak.

Mt 11,28; Jn 7,37-8; Isz 132/113 (Tm 1., 2., 22., 32., 33., 37., 57., 58., 59.)

az enyhe iga = a gondolkodás „terhe”

a szelíd uralom = a belátás kényszere, a logika

a nyugalom = Jézus békéje, a tudás biztonsága

1. Csak az jut el a nyugalom helyére, aki Jézushoz megy.

Tm 92.

Mondták neki: Mondd meg nekünk, hogy ki vagy te, hogy higgyünk neked! Mondta nekik: „Megvizsgáljátok az ég és föld színét, és azt, ami előttetek van, nem ismertétek föl! Ezt az időt nem tudjátok megvizsgálni!”

Mt 16,1-3; Lk 12,54; Jn 8,25-9; Isz 153/160 (Tm 4., 42., 65., 79.)

ami előttük van = a közeli, könnyen ellenőrizhető dolgok

ez az idő = a jelen történései

1. A kérés az ellenfelektől érkezik.
2. Ez egy életveszélyes kérés (vö. Tm 65.).
3. Jézust nyilatkozattételre *kényszerítik*.
4. Ezek az emberek valójában nem akartak hinni Jézusnak.
5. Jézus nemegyszer megmondta, hogy kicsoda, mégsem hittek neki (vö. Jn 8,25).
6. Jézus nem mindenkivel tudja megértetni, hogy kicsoda is ő valójában.
7. Jézus felismeréséhez gondolkodni kell.
8. Az, hogy kicsoda Jézus, az a helyes következtetések levonása után fog kiderülni.
9. Helyes következtetésekre csak tiszta szívvel lehet jutni.
10. Jézus felismerését a gonosz lelkület gátolja.
11. Aki valóban hinni akar Jézusnak, az elgondolkodik a szavain.
12. Igazából nem a tekintélynek kell hinni, hanem a logikának.
13. Jézus maga a Logika.
14. Aki képes megvizsgálni az ég és föld színét, annak van esze.
15. Az emberek az égvilágon mindennel foglalkoznak, csak azzal nem, amivel kéne.
16. Az ég és a föld a világ két legtávolabbi pontja.
17. Az emberek éppen a közeli és aktuális dolgokkal nem törődnek, amelyek fontosak lennének a számukra.
18. Ez az oka annak, hogy a jelen történéseit képtelenek helyretenni.

Tm 93.

Jézus mondta: Keressetek és találni fogtok ! De amik felől azokban a napokban kérdeztek engem, nem mondtam meg nektek ama napokban. Most el akarnám mondani azokat, és nem keressetek azokat.

Mt 7,7; Lk 11,9 (Tm 1., 12., 37., 70., 89., 95.)

keresni = gondolkodni

találni = kinyilatkoztatásban részesülni

1. Jézusnak még a tanítványait is ösztökélnie kell.
2. A tanítványok nem keresnek.
3. Csak az találhat, aki keres.
4. A kinyilatkoztatás egy folyamat.
5. A mester, tanítványai viszonylatában, ütemezi ezt a folyamatot (vö. Tm 12.).
6. A tanítványok nem bizonyulnak állhatatos keresőknek.
7. A mester szeretne tovább lépni az oktatásban, de nem tud.
8. A haladás kerékkötői maguk a tanítványok.
9. Ahhoz, hogy kinyilatkoztatásokban részesülhessünk, nekünk is meg kell tennünk a magunkét (vö. Tm 89.).
10. A kinyilatkoztatás üteme gyakorlatilag csak tőlünk függ.
11. Az, hogy mikor jön el az Atya királysága – rajtunk fordul.

Tm 94.

Ne adjátok a szentet a kutyáknak, hogy ne vessék azokat a trágyadombra ! Ne vessétek a gyöngyöket a kocák elé, hogy ne tegyék azt morzsává !

Mt 7,6; Isz 72/3; 73/4 (Tm 62.)

a gyöngyök = talált kincsek, szellemi értékeink, melyek gazdagítanak bennünket

1. Egy kutya semmit sem tud a trágyadombra vetni.
2. Nem állatokról van szó.
3. A „kutya” és a „koca” egy-egy embertípust szimbolizál.
4. Az egyik csak a száját tépi, a másinak „a has az istene”.
5. Ezek az emberek nem tudják értékelni a kincseket.
6. A morzsává tett gyöngy értéktelenné válik.
7. Mit tud kezdeni egy kutya a szent dolgokkal ? (Válaszolok: csak ugatja őket.)
8. Mikor derül ki az, hogy valaki „kutya” vagy „koca” ?
9. Mi való a kutyáknak és a kocáknak ?
10. Jézus titkai nem valók nekik (vö. Tm 62.).

Tm 95.

Jézus mondta: Aki keres, találni fog, és aki bekopogtat, megnyitvatik annak.

Mt 7,7–8; Lk 11,9–10 (Tm 1., 70., 76., 93.)

1. Mit találhat egy gondolkodó ember ?
2. Bekopogtatni csak egy ajtón lehet (vö. Jn 10,9).
3. Csak az kopogtathat, aki eljut az ajtóig (vö. Mt 7,13–4).
4. Csak az jut el odáig, aki valóban be akar menni (vö. Tm 70.).
5. Aki csak áll az ajtó előtt, annak nem fog megnyitni (vö. Tm 76.).
6. Csak annak nyitják meg, aki állhatatosan zörget (vö. Tm 93.).
7. Ki fog megnyitni nekünk ?
8. Hová nyílik az az ajtó ? (vö. Tm 76., Jn 10,9)

Tm 96.

Jézus mondta: Mikor pénzetek lesz, ne adjátok kamatra, hanem adjátok azt annak, akitől nem fogjátok visszakapni azt.

Mt 10,8b; 6,19–21; Lk 12,33–4; 14,12–4; 16,1–13; Jn 4,34–8

(Tm 1., 2., 13., 28., 40., 44., 53., 62b, 63., 70., 71., 74., 82., 110.)

pénz = olyasmi, ami lehetőségekhez juttatja az embert, amivel élhet

kamatra adni a pénzt = kiadni a kezünkből, más rendelkezésére bocsátani, nem használni azt, annak csak a töredékét (a kamatát) élvezni

akitől nem kaphatjuk vissza = attól, akinek szüksége van rá

1. Egyszer lesz pénzünk !
2. Pénzük csak a szegényeknek lesz ! (vö. Tm 53., 70.)
3. Pénze csak annak lehet, aki meggazdagodott (vö. Tm 82.).
4. A gazdagoknak nem lesz pénze (vö. Tm 63.).
5. Ez a pénz az igazi mammon, melynek folyósításához bizonyítanunk kell. (vö. Lk 16,1–13).
6. Mikor jutunk hozzá ? (Lk 12,33a)
7. Mennyi pénzünk lesz ? (Lk 12,33b)
8. Hol lesz a pénzünk ? (vö. Tm 44., Mt 6,19–21)
9. Hogyan juthatunk hozzá a pénzünkhöz ? (Tm 110.)
10. Ki fogja kifizetni azt ?
11. Ezt a pénzt nem szabad kamatra adni.
12. Ezt a pénzt „szórni” kell, ellenszolgáltatás nélkül.
13. Kitől nem fogjuk visszakapni azt ?

Tm 97.

Jézus mondta: Az Atya királysága hasonlít egy asszonyhoz: vett egy kevés kovászt, elrejtette azt a lisztben, nagy kenyereket csinált belőle. Akinek van füle, hallja !

Mt 13,33; Mk 4,30; Lk 13,20; 2Pét 3,10 (Tm 8., 19., 71., 110.)

a nagy kenyerek = a munka gyümölcse

1. Erről az asszonyról példát kell vennünk !
2. Mi az ő érdeme ?
3. Az asszonynak volt alapanyaga a kenyérbélesztéshez (vö. Tm 71.).
4. Az asszonynak jó alapanyaga volt (vö. Tm 8.).

5. Az asszony megcselekedte azt, amit a kenyérbékesítés érdekében tennie kellett. (vö. Tm 110.).
6. Az asszony a maga részéről mindent megcsinált.
7. A tulajdonképpeni munkát a kevés kovász végezte (vö. Tm 19.).
8. A kovászból kis mennyiség is elég, hogy nagy kenyerek készülhessenek.
9. A munka gyümölcse: a létrejött Pneuma.

Tm 98.

Jézus mondta: Az Atya királysága hasonlít egy asszonyhoz, aki midőn egy hosszú úton megy, egy liszttel teli korsót visz. A korsó füle letörött, a liszt kiömlött mögötte az útra. Nem vette észre, nem tudott a csapásról. Amikor elérte a házat, letette a korsót a földre, üresen találta azt.

Mk 4,26–9; 7,24–7; Lk 9,62; Jn 4,35–8; 14,1–4; 2Pét 3,10 (Tm 1., 57., 91.)

az asszony háza = a valódi éne, az igazi (Élő) lelke; a benne magában lévő, öröktől fogva létező mennyei menedék

1. Az út hosszú. (Egy megvilágosodási folyamatról van szó.)
2. Az asszony cipekedik.
3. Az asszony csak egy korsót visz.
4. Az asszony terhe könnyű (vö. Tm 91.).
5. Az asszony vállát enyhe iga nyomja.
6. Az asszony szellemi téren fáradozik (vö. Tm 57.).
7. Az asszony a háza irányába tart (vö. Jn 14,2a).
8. Ez a ház a logika sziklájára épült (vö. Mt 7,24–7).
9. Ez a ház csak szellemi síkon közelíthető meg.
10. Az asszony elérte a házat.
11. A Cél elérhető !
12. Az asszony csak akkor tette le a terhét, amikor már célba ért (vö. Tm 1.).
13. Az asszony csak ekkor konstataálta a történeteket.
14. Hogy lehet ez ?
15. Úgy, hogy egyszer sem nézett vissza! (vö. Lk 9,62).

Tm 99.

Jézus mondta: Az Atya királysága hasonlít egy emberhez, aki meg akart ölni egy előkelő embert. Kardot rántott a saját házában, és átszúrta a falat, hogy megtudja; erős lesz-e a keze. Akkor megölte az előkelőt.

Lk 14,25–35 (Tm 34., 60., 79., 86.)

a saját ház = maga az ember, az ember lelke, az az „építmény”, amiben otthon érzi magát, ami tartást ad neki, s menedéket nyújt a számára (vö. Mt 7,24–7; Lk 6,46–9)

1. A szóban forgó egyén mindenre elszánt ember.
2. Ez az ember fel van fegyverkezve. (Tudással.)
3. Ez az ember próbára tette magát. (Önmegtagadással.)

4. A sikeres próba után véghez vitte azt, amit akart.
5. Ki és miért akarhat megölni egy előkelő embert ?
6. Az „előkelő” ellenpólusa a szolga.
7. Aki a saját házában „ránt kardot”, az önmagával tusakodik.
8. Emberünk lelkét fogságban tartja az előkelőség iránti vágy.
9. Emberünk ki akarta ölni magából az előkelőség iránti vágyat.
10. Milyen fegyverei lehettek ehhez ?
11. Aki átszúrta a saját házában/lelkének a falát, az önmagát győzte le.
12. Emberünk „keze” erősnek bizonyult.
13. Emberünk elérte a célját.
14. Ha az „előkelő” meghalt, akkor ki maradt életben? (vö. Tm 60.)
15. Az előkelő emberek a világban élnek (vö. Tm 79.).
16. Emberünk leszámolt a világgal (vö. Jn 16,33c).
17. Hol győzte azt le ?

Tm 100.

A tanítványok mondták neki: A fivéridek és az anyád állnak kint. Mondta nekik: „Azok, akik e helyeken vannak, és Atyám akaratát cselekszik, azok az én fivérideim és az én anyám. Ők azok, akik be fognak menni Atyám királyságába.”

Mt 12,47; Mk 3,31–5; Mk 12,14a; Lk 20,21; Jn 3,3; 7,7; Isz 172a/190; 172b/207
(Tm 14., 54., 80., 102., 106.)

a fivéridek és az anya = a vérszerinti hozzátartozók
azok, akik... = az igazi, „országbeli” hozzátartozók
e helyeken = ahol Jézus megjelenik és tanít

1. A vérszerinti hozzátartozók kint megálltak, nem mentek be az előadás helyére.
2. Kívülmaradásukkal elhatárolódtak Jézustól.
3. Ezek a hozzátartozók nem akarták meghallgatni az előadást.
4. Az ő szemükben nem volt tekintélye Jézusnak.
5. Jézus körül sokan voltak, akik hittek benne.
6. Ezek közül azokat mondja a hozzátartozóinak, akik az Atya akaratát cselekszik.
7. Jézus igazi hozzátartozói be fognak menni az Atya királyságába.
8. Ezeket a hozzátartozókat az Atya adta neki (vö. Jn 6,37–40).
9. Attól, hogy valaki hittel hallgatja Jézust, még nem megy be az Atya királyságába... (vö. Mt 7,21–7).
10. Aki meg se hallgatja őt, az pláne nem fog.
11. Ki számít Jézus igazi rokonának ?

Tm 101.

Mutattak Jézusnak egy aranyat, és mondták neki: A császárhoz tartozók követelik tőlünk az adókat. Mondta nekik: „Adjátok a császáréit a császárnak, adjátok az Istenéit Istennek, és ami az enyém, azt adjátok nekem !”

Mt 22,15–22; Mk 12,13–7; Lk 20,20–5; Róm 13,7

(Akár azt is állíthatnám, hogy a három párhuzamos helyel ellentétben, ez az Ige az igazi, a többről, valamilyen okból, lecsípték a hangsúlyos toldaléket. Ilyet azonban nem mondok, mert teljességgel valószínűtlen, hogy a logion végét levették volna Jézus ajkáról. Akkor viszont egyetlen lehetséges megoldás marad, amit teljes súlyommal képviselek is, nevezetesen az, hogy ezt a toldaléket maga Jézus írta hozzá, a szellemi hagyaték megalkotásakor.)

1. Kikhez szólnak Jézus logionjai ?
2. Mi az, amit Jézusnak kéne adni ?
3. Mit követelt Jézus a mindenkori hallgatóságától ?

Tm 102.

„Aki nem fogja apját és anyját meggyűlölni, mint én, nem lehet tanítványom. És aki nem fogja szeretni apját és anyját, mint én, nem lehet tanítványom. Mert az anyám csak megszült, de az igazi anyám adta nekem az Életet.”

Mt 10,37; Lk 14,26; Jn 3,3; Isz 34/14; 172a/190; 172b/207

(Tm 43., 54., 80., 100., 106.)

tanítvány = a Jézust (életútjában) követni akaró személy, Fiú-aspiráns

1. Két különböző szülői párról van szó; földiekről és mennyieiekről.
2. Jézus meggyűlölte földi szüleit.
3. Mit jelent ez a gyűlölet (miben realizálódik) ?
4. Ki tud istenes módon gyűlölni ? (vö. Isz 34/14)
5. Aki újjászületett, az új szülőkre is szert tett.
6. Mi az elengedhetetlen feltétele annak, hogy megszeressük újdonsült szüleinket?
7. Jézus megismerte újdonsült szüleit.
8. A gyűlölet a mást szeretés természetes következménye.
9. Aki nem tud istenes módon gyűlölni, az nem tud istenes módon szeretni sem.
10. Csak egy újjászületett személynek lehetnek istenes érzelmei.

(A logion második mondata ugyanazt a feltételt támasztja, mint az első. A harmadik mondat rámutat a kétféle születés különbségére.)

Tm 103.

Jézus mondta:

Jaj nekik, a farizeusoknak, mert hasonlítanak a barmok jászolában nyugvó kutyához; mert sem az nem eszik, sem a barmokat nem hagyja enni.

Mt 5,20; 23,13; Isz 80/5,1; 108/197 (Tm 33., 38.)

jaj nekik = a szóban forgó személyeknek semmi esélyük sincs a Fiúvá/királyá levésre

farizeus = emberek által felhatalmazott, hivatásos és hivatalos mértékadó, formális tekintély

1. Nemcsak hivatalos, de önjelölt (eretnek) mértékadók is vannak !
2. A formális tekintélyeknek nincs esélyük.
3. Ezek a tekintélyek jól érzik magukat kiváltságos helyzetükben/szerepükben.
4. A kutya csak elterpeszkedik azon, ami a barmok számára élelem lehetne.
5. A farizeus „rátenyerel” mások élelmére.
6. Az élelem az életben maradás záloga.
7. A kutyának meg se fordul a fejében, hogy ő is ehetne a szénából.
8. A farizeus nem akar élelmet venni magához.
9. A farizeus azt hiszi, hogy ő Életben van.
10. A barmok ennének belőle, de tartanak a kutyától.
11. A farizeus megfoszt másokat az életben maradás lehetőségétől.
12. A farizeus lebeszéli a népet az élelem fogyasztásáról.
13. A kutyának semmi keresnivalója sincs a jászolban.
14. A farizeust nem hatalmazták fel arra, hogy közvetítői szerepet lásson el.
15. A kutya fel sem fogja, hogy milyen helyzetet teremt.
16. A farizeus nincs tudatában annak, hogy mit művel.
17. A kutyát a gazda ki fogja zavarni a jászolból.

Tm 104.

Jézus mondta: Boldog az az ember, aki tudja, hogy az éjszaka mely részében jönnek el a latrok, hogy fölkeljen, összeszedje magát, és fölövezze ágyékát, mielőtt bejönnek.

Mt 24,43; Lk 12,35–7 (Tm 20.)

boldog = jó annak, annak igazán jó, igazából jó annak
éjszaka = a sötétség órája (vö. Lk 22,53; Tm 63.)

1. Lehet tudni, hogy mikor és milyen minket érintő események fognak bekövetkezni.
2. A latrok mindig éjszaka jönnek (vö. Lk 22,53b).
3. Az eseményeket nem lehet meggátolni, csak befolyásolni.
4. Az előre látható dolgokra fel lehet készülni.
5. Ha meglepnek bennünket, akkor erre nincs mód.

Tm 105.

Mondták neki:

Jöjj, imádkozni fogunk ma, és böjtölni ! Jézus mondta: „Mi hát a bűn, amit elkövettem? Vagy miben kerekedtek fölül rajtam? De ha a vőlegény elvitetik a menyegzőről, akkor böjtöljenek és imádkozzanak.”

Mt 9,14–5; Mk 2,18–20; Lk 5,33–5; Jn 4,23–4 (Tm 2., 5., 13., 76., 107.)

ima és böjt = áldozati jelleggel gyakorolt dolgok, melyek képmutatáshoz vezetnek
a Vőlegény = az Úr, Izráel Istene, a választott nép jegyese
a menyegző (helye) = Jézus „lakodalmos házá” vált lelke (vö. Tm 76.)

1. A felszólítás kizárólag „hivatásos hívektől” származhat, ugyanis csak az ilyen lelkületű emberek imádkoznak és böjtölnek előírt módon és áldozati jelleggel, előljáróik parancsára.
2. Ilyesmire azt kell felszólítani, aki közismerten nem szokott imádkozni és böjtölni ! (vö. Mt 11,18–9).

3. Akkor szokás felszólítani valakit istennek tetsző dolgok gyakorlására, ha úgy véljük, hogy az az illető javára fog válni.
4. A felszólítók nem voltak tisztában Jézus státusával.
5. A felszólítók azzal sem voltak tisztában, hogy mi tetszik Istennek (vö. Jn 4,23–4).
6. Jézus szerint csak okkal kell imádkozni és böjtölni.
7. Isten irgalomgyakorlást akar látni, és nem áldozathozatalt.
8. A Vőlegény ott van a menyegző helyén !
9. Elvitetik-e valaha is a Vőlegény a menyegző helyéről ?
10. Hol van a menyegző helye ? (vö. Tm 76.)
11. El lehet-e onnan vinni a Vőlegényt ?
12. A menyegzőt a lakodalmas házban tartják (vö. Mt 9,14–5).
13. Ki a „lakodalmas ház” ?
14. Mi a menyegző ? (vö. Tm 107.).

Ezen az igehelyen Jézus kikezdhethetlen istenkapcsolatáról van szó, a szinoptikusoknál a tanítványok és a Vőlegény viszonyáról. Számukra Jézus testesíti meg az Atyát, így a lakodalmas ház fiai bajban lesznek, ha távoztával megszűnik közvetett istenkapcsolatuk (vö. Tm 37.). Ekkor ugyanis elveszik tőlük a Vőlegényt.

Tm 106.

Jézus mondta: Aki ismerni fogja az aty(j)át és az any(j)át, szajhafinak fogják nevezni.

Jn 3,3; Isz 172a/190; 172b/207 (Tm 54., 80., 100., 102.)

valakinek az atyja és az anyja = az illető (égi) szülei

akit szajhafinak neveznek = az zabigyerek, akinek nincsenek (testi) szülei

1. Ki ismerheti az igazi szüleit ?
2. Az újjászületett egyén nem vérszerinti alapon származtatja rokonait (vö. Tm 100.)
3. Az újjászületett egyén megtagadja vérszerinti rokonait (vö. Tm 54.).
4. Akinek nincsenek vérszerinti rokonai, az szajhafí.

Tm 107.

Jézus mondta: Ha a kettőt eggyé teszitek, (az Atya) ember fiai lesztek. És ha azt mondjátok : „Hegy, menj odébb !” – odébb fog menni.

Mt 17,20; 18,19; Mk 11,23; Isz 123/204; 1Ján 5,12; Efézus 2,14–6

(Tm 21., 29., 47., 48., 61., 76.)

az Atya ember fiai = Isten emberi Fiai vagy Leányai

1. Az Atyának vannak nem-ember fiai is.
2. Feltehetően ezek a mennyei fiak „az igaziak”.
3. Az ember idelent maximum Emberfivé válhat.
4. Az Emberfivé válás útja a kettő eggyé tévése.
5. Milyen téren egyesülhet az ember Istennel ?
6. Hol kerülhet sor erre az egyesülésre ?
7. Aki az Atya emberi Fia/Leánya lett, az újjászületett.
8. Az Atya kedvét leli újszülött gyermekeiben.
9. Mikor lehet szükség arra, hogy egy hegy odébb menjen ?

Tm 108.

Jézus mondta: A királyság hasonlít egy pásztorhoz, akinek száz juha van. Egy közülük eltévedt, a legnagyobb. Ő elhagyta a kilencvenkilencet, kereste azt az egyet, amíg megtalálta. Miután vesződött, mondta a juhoknak: Jobban szeretlek téged, mint a kilencvenkilencet.

Mt 18,11–4; Lk 15,4–7 (Tm 1., 7., 57., 77., 93., 95., 110.)

keresni = gondolkodni

találni = megvilágosodni

veszódni = szellemi erőfeszítéseket tenni

1. Valójában csak egy a fontos (vö. Lk 10,41–2).
2. Csak akkor találjuk meg az egyet, ha elhagyjuk a kilencvenkilencet.
3. Meg lehet találni a legnagyobb „juh”.
4. A keresést egészen a találásig folytatni kell (vö. Tm 1.).
5. A „juh” megszeretése a vesződés következménye.

Tm 109.

Jézus mondta: Aki az én számból fog inni, olyan lesz, mint én; én azzá válok, aki ő. És azok, amik el vannak rejtve, kijelentetnek neki.

Tamás csel.: Jézus a szomszédos lelkeket saját javaiból itatja meg (vö. Tm 12.).

Mt 5,6; Jn 4,13–4; 6,53–8; 7,37–9; 17,26; Jer 31,31–4; 1Ján 3,24a; 5,12

(Tm 4., 12., 58., 75., 84., 85.)

1. Ki fog Jézus szájából inni? (vö. Tm 75.)
2. A szomszédos ihat Jézus szájából.
3. A szomszédos boldog, mert kielégítették (vö. Mt 5,6).
4. Milyen vizet mér ki Jézus? (vö. Tm 12.)
5. Honnan tör föl az élet véze?
6. Mi jön ki Jézus szájából?
7. Jézus a kinyilatkoztatás forrása (vö. Tm 84.).
8. Ki volt Jézus?
9. Hogyan lehetünk mi is Isten emberi Fiai/Leányai?
10. Vannak dolgok, amik el vannak rejtve.
11. Ki rejtette el azokat a dolgokat?
12. Hova rejtette el?

Tm 110.

Jézus mondta: A királyság hasonlít egy emberhez, akinek a szántóföldjében elrejtett kincs van, amelyről ő nem tud. Miután meghalt, a fiára hagyta azt. A fia sem tudta, fogta a szántóföldet, eladta azt. És aki megvette azt, elment, hogy szántson, és megtalálta a kincset. Pénzt kezdett kölcsönözni azoknak, akiknek csak akart.

Mt 13,44; Jn 4,25; 20,22–3 (Tm 1., 2., 8., 19., 27., 28., 40., 71., 82., 96., 97.)

pénz = olyasmi, ami lehetőségekhez juttatja az embert, amivel élhet !

1. Hol van az ember szántóföldje ?
2. Mi az a kincs, ami bele van rejtve ?
3. Kincssel a bensőnkben is meghalhatunk ! (vö. Tm 71.)
4. Hagyhat-e az ember olyasmit a fiára, amelynek létezéséről ő maga sem tud ?
5. A szóban forgó ember azért halt meg, mert nem tudott a kincsről.
6. Nem a kincset hagyta a fiára, hanem a szántóföldet.
7. Miben hasonlít apa és fia ? (vö. Tm 40.)
8. Mi az oka a tudatlanságuknak ?
9. Eladták-e volna a szántóföldet, ha tudják, hogy az kincset rejt ?
10. Miért találta meg a kincset az, aki megvette a szántóföldet ?
11. Hogyan szánhatja fel az ember a szántóföldjét ?
12. Az az ember, aki szántott, meggazdagodott (vö. Tm 96.).
13. Ez az ember a saját belátása szerint élhetett a gazdagságával.
14. Aki a fiára hagyja a szántást, az halott ember (országbeli értelemben).
15. Hagyhat-e az ember bármit is a fiára, biológiai halála után ?
16. Az örökagyó már életében lemondott a kincs megtalálásának lehetőségéről.
17. A szóban forgó kincs egy lehetőség (vö. Tm 71.).
18. Ennek a kincsnek az elrejtése ördögi tett.
19. Ez az elrejtés okozza az emberek halálát.
20. Tehet-e bármi érdemlegeset egy apa a fiáért, ha ő maga sem tud a kincsről ?
21. A kincs: a királlyá levés lehetősége.
22. A fiú eladta a szántóföldet, tehát végérvényesen elesett a lehetőség kiaknázásától.
23. A vevő azért vette meg a szántóföldet, hogy szántson.
24. Van, aki él a kínálkozó lehetőséggel.
25. Csak az élhet vele, aki felismeri ezt a lehetőséget.
26. Aki felismeri a lehetőséget és él is vele, az meg fog gazdagodni.
27. „Pénzt” csak az tud kölcsönözni, akinek van miből.
28. A szóban forgó illetőnek van miből, hiszen megtalálta a kincset.
29. Ez a kincs egy „talált pénz”.
30. Ezzel a „pénzzel” a rászorulókon kell segíteni (vö. Tm 96.).
31. Aki segíteni tud a rászorulókon, az gazdag ember.
32. A gazdagság uralkodásra képesít (vö. Tm 82.).
33. Egy király két dologról nevezetes: arról, hogy gazdag, s arról, hogy uralkodik.
34. A kincset megtaláló személy azoknak kölcsönöz, „akiknek csak akar”.
35. Ez a személy a saját belátása szerint dönthet.
36. Ennek a személynek (tényleges) szabad akarata van, amelyhez fantasztikus lehetőségek párosulnak.
37. Ez a személy uralkodik, mégpedig teljes felhatalmazással (vö. Tm 82.).
38. Aki uralkodik, az királlyá lett ! (vö. Tm 1.).

Tm 111.

Jézus mondta: Aki megtalálta a világot és meggazdagodott, tagadja meg a világot.

Lk 14,33; Isz 133/34,4–16; 145/72 (Tm 27., 63.)

1. Van, aki be tud illeszkedni a világba.
2. A világ javaival is el lehet telni (vö. Tm 27.).
3. Leginkább a gazdagok érzik jól magukat ebben a világban (vö. Tm 63.).

Ez a logion „a gazdag ifjú” párhuzama !

Tm 112.

Jézus mondta: Az egek föl fognak göngyölni, és a föld is, elöttetek. És aki az Élőből él, nem fogja meglátni a halált. Nem úgy van, ahogy Jézus mondja?! Aki megtalálja önmagát, a világ nem méltó arra.

Mt 5,17-20; 24,35; Lk 16,17; Jn 1,51; 8,51 (Tm 2., 10., 21., 51., 55., 58., 81.)

az egek = a hagyományos istenkép

a föld = a hagyományos világgép

elöttetek = magatokban

1. Mikor fognak bekövetkezni ezek az események ?
2. Hol fognak azok bekövetkezni ?
3. Nem mindenki fogja látni ezeket.
4. Ezek nem valóságos történések.
5. Ki az, aki az Élőből él ? (vö. Tm 10.)
6. Mi az Élőből élő eledele ? (vö. Jn 4,31-4)
7. Aki nem fogja meglátni a halált, azt a halál sem fogja látni !
8. Halál nincs (is igazából).
9. Ki és hogyan találja meg önmagát? (vö. Tm 2.)
10. A biológiai halál az evilági élet tartozéka.
11. Ez a világ halott (vö. Tm 55.), sőt, maga a halál (vö. Tm 2.).

Tm 113.

Jézus mondta: Jaj annak a testnek, amely a lelken csügg ! Jaj annak a léleknek, amely a testen csügg !

1Kor 15,50; Gal 6,8 (Tm 2., 28., 33., 67., 71., 81., 86., 88., 110.)

jaj annak = nincs esélye, nem lehet rajta segíteni

1. Az ember test és lélek megbonthatatlan egysége.
2. A tökéletes ember három komponensből áll ! (vö. Tm 86.).

Tm 114.

A tanítványai mondták neki: Mikor jön el a királyság? Jézus mondta: „Nem akkor jön el, amikor várják. Nem, amikor azt mondják: Íme erre, vagy íme ott ! De az Atya királysága a földön terjed ki, és az emberek nem látják azt.”

Lk 17,20-1 (Tm 16., 19., 50.)

1. Jézus és tanítványai „elbeszéltek” egymás mellett. A tanítványok állandóan a *mikort* feszegették, a mester pedig a *hogyan*nal válaszolt.
2. Ha csak (tétlenül) várjuk a királyság eljöttét, akkor az sosem jön el.
3. A királyság nem helyhez kötött dolog, nem határolható körül földrajzilag.
4. Ami kiterjed, az növekszik és tért hódít.
5. Ha ez a térhódítás az emberek számára láthatatlan, akkor a kiterjedés-érés-növekedés folyamata az egyénben megy végbe (vö. Tm 19.).

Tm 115.

Simon Péter mondta nekik: Bárcsak távozna Mária közülünk, mert az asszonyok nem méltók az Életre ! Jézus mondta: „Íme, én biztatni fogom őt, hogy férfivá teszem; hogy ő is élő szellemé legyen, amely hozzátok, férfiakhoz hasonlít. Mert minden asszony, aki férfivá lesz, be fog menni a mennyek királyságába.”

Lk 10,38–42; Jn 4,27 (Tm 20., 21., 52., 61.)

1. Mária a szűkebb értelemben vett tanítványok között volt.
2. Jézus az asszonyokat is tanította (vö. Tm 61.).
3. Az élő szellem logikus.
4. Az asszonyok is tudnak logikusan gondolkodni.
5. Mi az, ami elvezet a mennyek királyságába ?

—

Kulcs a példabeszédekhez *

A parabolák mondanivalói máshol és máskor is előtűnnek, a tanító célzatú elbeszélésekbe való ágyazás tehát a körülmények függvénye. Ezek közül a hallgatóság összetétele a legfontosabb. A szinoptikus evangéliumok főleg a galileai eseményekről tudósítanak, János viszont a júdeai történéseket részesíti előnyben. A Nyilvános Működés az egész országot felbolygatta, az egyszerű emberektől a vallási értelmiségig. Az Emberfi még a diaszpórát is megcélozta,** a Jézus–esemény pedig az egész világnak szólt.***

A zsinórmérték szerepét betöltő Szellemi Hagyaték**** egyértelműen a szerző gondosságáról tanúskodik. Példabeszédei itt a legtömörebbek, érződik is rajtuk, hogy már volt idő a pontosításokra. *A szántóföldben elrejtett kincs* a Tm 110-ben lényeges adalékokkal bővül ki, *Az igazgyöngy* (Tm 77.) tágabb keretet kap, *Az eltévedt juh* (Tm 108.) merőben más mondanivalót, *A búza és a konkoly* magyarázata el van hagyva, *A kerítő-hálósat* felváltja *A bölcs halász* (Tm 7.), nincs *Gazdag ifjú*,***** hiszen a Tm 63. ugyanarról beszél, s találunk két újat is; *A liszttel teli korsót* (Tm 98.) és *Az előkelő embert* (Tm 99.), melyek sehol máshol nem szerepelnek.*****

Az evangéliumokban található jézusi logionoknak csak 12%-a a példabeszéd.***** Ennek az a magyarázata, hogy elmondásuk csupán tovább sulykol egy már korábban kijelentett dolgot. Jánosnál látszólag egy parabola sincs, ám valójában abban vannak a legösszetettebbek. Igazoláslul álljon itt a Jn 15,1–8 elemzése:

„Én vagyok az igazi szőlőtőke. Atyám a szőlőműves. Lemetsz rólam minden vesszőt, mely gyümölcsöt nem terem, és megtisztít mindent, mely gyümölcsöt terem, hogy még több gyümölcsöt teremjen. Ti már tiszták vagytok amiatt a beszéd miatt, melyet szoltam hozzátok. Maradjatok bennem, én is bennetek maradok. Miként a vessző nem képes magától gyümölcsöt teremni, csak ha a tőkén marad, úgy ti sem, ha bennem nem maradtok. Én vagyok a szőlőtőke, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad s akiben én is megmaradok, sok gyümölcsöt terem, mert nálam nélkül semmit nem tehettek. Ha valaki nem marad bennem, azt kivetik, mint a szőlővesszőt, ott elszárad, azután összeszedik, tüzre vetik és elégetik. Ha megmaradtok bennem és beszédeim bennetek maradnak, kérjétek, amit csak akartok, és meglesz nektek. Azzal dicsőül meg Atyám, ha sok gyümölcsöt teremtek és tanítványaimmá lesztek.”

(Tm 1., 23., 38., 39., 44., 49., 61., 71., 72., 89., 107., 109.)

én vagyok = az Atya emberi Fia

az igazi szőlőtőke = ami képes a gyümölcsözésre (vö. Tm 44., Mt 7,15–20)

én vagyok az igazi szőlőtőke = csak a Fiúi státusz lehet gyümölcsöző (vö. Tm 39.)

megtisztít = teljesen megvilágosít, angyalai segítségével (vö. Tm 89., Jn 1,51)

tisztaság = lelki fényesség, szellemi keveretlenség, homogenitás (vö. Tm 23., 49., 61.)

* A „sima” mondások elemzését lásd *A szűk kapu* 186 – 328. oldalain. (mek.oszk.hu/08000/08061)

** vö. Jn 12,20–4

*** vö. Jn 12,32; Mk 16,15 Az eredeti szöveg szerint az egész Kozmoszban hirdetni kell az örömhírt.

**** In: *Pintér István: Válogatott tanulmányok*, 66 – 116. old. (mek.oszk.hu/08000/08019)

***** Ez a tény megerősíti az illetőről szóló fejtegetéseimet! I. m. 63 – 65. old.

***** Ezek nyilván benne voltak a kanonizálás során eltűnt evangéliumokban.

***** Tamásnál 14, Máténál 18, Márknál 7, Lukácsnál 19 példabeszédet számolhatunk össze.

Jézus beszédei = logionokba és példabeszédekbe rejtett isteni kinyilatkoztatások

ti már tiszták vagytok

amiatt a beszéd miatt,

amit szóltam hozzátok = a fény hatósugarában vagytok, kinyilatkoztatásaim folytán

maradjatok bennem,

én is bennetek maradok = ha igaznak tartjátok azt, amit mondtam, akkor az Igazság birtokosai lesztek

nálam nélkül semmit sem tehettek = csak a közvetlen istenkapcsolat nyújt mozgásteret

kivetik = a külső sötétségre, ahol sírás és fogcsikorgatás van

elszárad, összeszedik,

tűzre vetik és elégetik = felmorzsolják a világ ördögi Rendszerének személytelen erői (vö. Mt 10,28; Lk 12,4–5; Tm 59.)

tanítványaimmá lesztek = eltanuljátok tőlem a Mester-séget

1. Kollektív módon semmihez sem lehet jutni (vö. Mt 7,13–14; Jn 10,7–9).
2. Az egyházi formációk törvényszerűen a teljes szekularizáció felé haladnak.
3. Az egész Dolog lényege a gyümölcstermés, a Pneuma learatása (vö. Jn 4,34–8).
4. A Cél a teljes megvilágosodás (vö. Tm 1.).
5. A megvilágosodást Jézus kinyilatkoztatásai biztosítják.
6. Ezeket a kinyilatkoztatásokat venni és érteni kell (vö. Tm 89.).
7. Aki nem tartja igaznak azt, amit Jézus állít, az nem kerül Fiúi státusba.

Vagyis: közvetlen istenkapcsolat hiányában elmarad a gyümölcstermés, és az Atya sem dicsőül meg. Legyetek hát olyanok, mint én!

Feltétlenül tisztázandó, hogy miért beszélt Jézus példázatokban... A válasz benne rejlik a szövegösszefüggésben,* de meg is mondta:

„Mert néktek adták meg, hogy a mennyek királyságának titkait megismerjétek, azoknak nincs megadva.”**

a tanítványok = a Jézussal éjjel–nappal együtt levő kis közösség

nekik = a tömeg, a sokaság, a szimpatizánsok

példázat = a jézusi mondanivalók közlésére alkalmas hasonlatok

1. Jézusnak vannak titkai (vö. Tm 62.), amiket szívesen megosztana másokkal.
2. Egy ugyanazon emberekből álló kisebb csoportot módszeresen lehet oktatni.
3. A tömeget csak feladványszerű példázatokkal lehet tanítani, amelyeken otthon is gondolkodhatnak.

Tehát: Jézus a tágabb értelemben vett tanítványait is oktatni szeretné.

Az teljesen más kérdés, hogy az embereket nem érdeklik a titkai. Ezért illik rájuk a közismert izajási szöveg,** amit hasonlatképpen mond el. Ez azonban nem azt jelenti, hogy szándékosan úgy beszél, hogy ne értsék őt... A vészjósló „beteljesedés” egyszerű ténymegállapítás: a csordaszellem semmit sem változott az idők folyamán.

* Mt 13,1–17

** Mt 13,11

*** Ézsaiás 6,10

Az Emberfi nem dobja gyöngyeit kutyák és disznók elé.* Kinyilatkoztatásait elemzésre váró mondásaiban rejtette el. Ezeknek a logionoknak a modern emberhez is szólniuk kell, ezért a keresztretjévszerű pontosság. A bonyolultnak látszó példabeszédek „poénsora” többnyire egyetlen szó, maximum egy mondat. Ha már megvan a megfejtés, akkor a körítést el lehet felejtetni... Nem kell leragadni azokon a pontokon, amik csak azért vannak, hogy meg lehessen húzni az eredőt.

A mondanivaló általában már a szövegösszefüggésből is behatárolható. Ez még a Szellemi Hagyaték esetében is így van, tudniillik a logionok sorrendje egyáltalán nem esetleges. Pikó Gábor Mózes szerint** e beszédgyűjtemény csak „memorizált kulcsszavak révén függ össze”. Valójában akkora műgonddal van megkomponálva, hogy Jézus akár alá is írhatná.***

A megfejtésnél célszerű észben tartani két dolgot. Az Emberfi mindig a királyságról beszél, hallgatósága pedig folyton a *mikort* feszegeti. A válasz persze csak a *hogyan*nal adható meg, hiszen az időpont a mi kereső magatartásunk függvénye.**** A példabeszéd csattanója ezek szerint nem idő– hanem módhatározó lesz. A királtság tehát *magától, észrevétlenül, váratlanul, kiszámíthatatlanul és feltartóztathatatlanul* jön el.

Ezt jól foglalja össze a Pál által is „idézett” jézusi mondás:

„Az időtartamok és időpontok felől pedig nem szükséges nektek írunk, testvéreinknek, hiszen magatok pontosan tudjátok, hogy az Úr napja úgy jön el, mint tolvaj szokott éjjel, olyankor, amikor azt beszéljük majd: Békesség, biztonság ! – hirtelen tör rájuk a veszedelem, ahogy a fájdalom tör a terhes asszonyra, s nem menekülhetnek.” *****

A címzetes apostol persze Jézus második eljövételére gondol, ám nem tudja, hogy az mibennünk fog végbemenni, újjászületésünk idején. Ez a felismerésszerű világvége azonban nem a Földet semmisíti meg, hanem ódon elgondolásainkat.*****

Pál nincs tisztában az Emberfi terminológiájával, ezért olyan szavakat is belekever a mondatba, amiket a Fiú ebben az összefüggésben sohasem használna.***** Az „éjjel” nála az értelmi sötétségre utal, amely kizárja az eljövételt. A „béke” és a „biztonság” tudás alapú nyugalom, amit nem lehet megzavarni. A vészjósló „veszedelem” a királtság ellentéte, a „nem menekülhetnek” pedig negatív végkicsengést ad az egésznek. A terhes asszony „csak” képzavart okoz.

Ebből a páli igehelyből is látszik, hogy a címzetes apostol erősen felülvizezi Jézus tanítását. Leveleiből valósággal ki kell bányászni az eredeti logionokat,***** melyekkel *saját* teológiáját igyekszik megtámogatni. Felőle tehát nem lehet megközelíteni az örömhírt, mert pontosság híján nem kerül felszínre. A logikai fejtörőbe rejtett kinyilatkoztatások szerencsére igen egyszerűek. Konklúzióként többnyire felszólítások vonhatók le: *Használd az eszedet! Válaszd a legjobbat! Légy éber!*

A problémák mindig a túlbonyolításból adódnak. Olvassuk el például a tálentumokról (minákról) szóló parabolát...***** Ez egy hosszú, sokszereplős példabeszéd, zavarba ejtő fordulatokkal és jézusidegennek tűnő befejezéssel. Eme történet szellemi hagyaték-beli megfelelője mindössze egyetlen mondat ! ***** Szót ejteni legfeljebb a végéről kell, mert a delikvenst Máténál *kivetik*, Lukácsnál pedig *lekaszabolják*. A gonosz szolgát is *kettévágják*,***** de hát ő tényleg bűnös módon viselkedett...

* vö. Tm 94., Mt 7, 6; Isz 72/3; 73/4

** *Minden Jézusról*, Paulus Hungarus/Kairosz Kiadó, Budapest, 2002., 41. old.

*** Bővebben lásd *Pintér István: Válogatott tanulmányok*, 66 – 67. old.

**** vö. Tm 37., 93., 95.

***** 1Tessz 5,1–6 (Mt 24,43; Mk 4,26–9; Lk 12,35–9; Jn 16,16–23; Tm 20., 36., 97., 98.)

***** vö. Tm 85., 112., Zsk 47a (Fülöp-evang. 115)

***** Nem is használt! vö. Tm 20., Mt 24,43; Lk 12,35–40

***** *Válogatott tanulmányok*, 36 – 41. old.

***** Mt 25,14–30; Lk 19,12–27

***** Tm 40.

***** Mt 24,45–51; Lk 12,42–6

Igen, csakhogy a vétke nem nagyobb és nem is kisebb, mint a balga szüzeké...* Náluk ugyanis már a szövegösszefüggésben járunk,** mely arról szól, hogy időnk nem korlátlan. Ha nem világosodunk meg, akkor fel fog örölni minket a világ. Az a dolog, amiről az Emberfi beszél, nem babra menő játék, hanem véresen komoly ! A lelkekért vívott csata életre-halálra megy,** a szeretetlennek tűnő kardforgatás minden esetben erre figyelmeztet bennünket.****

Az iszlám hagyományban megőrzött logionjai között***** nincsenek klasszikus értelemben vett példabeszédek, ám ez az új anyag – a János-evangéliumhoz hasonlóan – bővelkedik „bujtatott” logikai fejtörőkben. Ezek megfejtése már sokkal keményebb dió, ahogy ezé az „odavetett” mondásé is:

Jézus és apostolai elmentek egy kutya teteme mellett, amely már búzlott. Mondták az apostolok: Hogy milyen büdös ez a kutya ! Ő pedig (ezt) mondta: „És milyen fehérek a fogai”.*****

1. Miért voltak fehérek a kutya fogai ?
2. Lehettek volna elvászott sárgák is ?
3. Mire utalhat a fogak állapota ?
4. A kutya fiatalon (ereje teljében) múlt ki.
5. Ez a kutya használta a fogait !
6. A kutya arra használta a fogait, amire kell.
7. A fogak használata a kutya számára az életben maradás feltétele.
8. A kutya annak ellenére kimúlt, hogy helyesen cselekedett !
9. Halála harc közben vagy ember által következett be.
10. A kutya végelgyengülés folytán is elpusztulhatott volna.
11. A tetem mindkét esetben büdös lenne.
12. A búzlás teljességgel „természetes”, az apostoloknak nem ezt kéne észrevenniük !
13. Az apostoloknak messzemenő következtetéseket kéne levonniuk ebből a „helyszínelésből”, magatartás- és sorsazonosság szempontjából !

Tehát:

Addig használjuk ki a lehetőséget az Élet megszerzésére, amíg nem késő !

* vö. Mt 25,1–13

** Mt 24,36 – 25,46

*** vö. Mt 10,28; Lk 12,4–5; Tm 59.

**** Mt 22,1–14 (Itt a bűnösök elveszejtése és városuk felégetése érzékelteti a dolog súlyát.)
Lk 22, 35 – 8 (Ehelyütt a kardvásárlás jelzi, hogy a tanítványok Élete a tét.)
Tm 99. (Az előkelőség iránti vágyat szó szerint meg kell ölnünk magunkban.)

***** *Pikó Gábor Mózses: Minden Jézusról*, Paulus Hungarus/Kairosz Kiadó, Budapest, 2002.

***** Isz 91/29; Tm 58., 59.

A Tamás–evangéliumot

Hubai Péter

fordította kopt eredetiből.

+

Első megjelenés:

Jézus rejtett szavai, Budapest 1990.

+

Az elemzés, az előszó és a melléklet

Pintér István

munkája.

+

A borítón

Szegedi Kálmán

„*Kincset rejtő szántóföld*”

c. fotója látható.

+

A mű szabadon másolható és korlátlanul terjeszthető.

+++